

to celjski

CELJE, 24. JULIJA 1959

Leto X., štev. 29.

LIST IZDAJA IN TISKA CASOPISNO PODJETJE »CELJSKI TISK«
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMIČ

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POSTNI PREDAL 16 — TELEFON UREDNIŠTVA 24-25, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-25 — TEKOCI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI CELJE 605-70-1-659
— IZHAJA OB PETKIH — LETNA NAROKA 500, POLLETNA 250, ČETRTLETNA 125 DIN — POSAMEZNA STEVILKA 15 DIN
ROKOPISOV NE VRACAMO

Po vseh krajih veličastne prireditve

TE DNI SMO PO VSEJ NASI REPUBLIKI PRAZNOVALI DAN VSTAJE — 22. JULIJ. ISTOČASNO S PRAZNOVANJEM TE POMEMBNE OBLETNICE PA SO PREBIVALCI CELJSKE OBČINE POČASTILI SE SVOJ PRAZNIK 20. JULIJ, KOT SPOMIN NA USTANOVITEV I. CELJSKE ČETE. VELIČASTNE PROSLAVE V POČASTITEV DNEVA VSTAJE IN KRAJEVNEGA PRAZNIKA PA SO PRIPRAVILI TUDI V PREBOLDU. SICER PA SMO IMELI V TEH DNEH TOLIKO PROSLAV IN PRIREDITEV, DA BI O VSAKI POSEBEJ TEŽKO PISALI. NA VSEH TEH MOGOCNIH PROSLAVAH SO POČASTILI JUBILEJNO LETO ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE IN POUČARJALI ODLOČILNO VLOGO KOMUNISTIČNE PARTIJE V BORBI ZA SVOBODO IN V BORBI ZA USTVARETVE IN KREPITEV NOVIH DRUŽBENIH ODNOSOV.

Številne so bile žrtve

V vrsti proslav, ki so bile v Celju, je bila tudi žalna svečanost pri spomeniku padlih borcev na Slanem trgu. Razen najvidnejših predstavnikov političnega, javnega in kulturnega življenja Celja in njegovega okraja se je komemoracije udeležil tudi član Izvršnega komiteja CK ZKJ tov. Franc Leskošek-Luka. Po himni, ki jo je zaigrala godba na pihala »France Prešeren« je imel spominski govor predsednik občinskega odbora Zveze borcev tov. Franc Mavec. Pri tem je med drugim dejal: »Praznika mesta Celja ne bi mogli proslaviti dovolj svečano, če se ne bi zbrali na tem mestu ob spomeniku poklonili tišočim znanim in neznanim mrtvim junakom, ki so v narodnoosvobodilnem boju položili temelj za boljše in svobodno življenje delovnih ljudi in narodov naše dežele. Ta dan naj nas, prebivalce tega lepega mesta ob Savinji preveva ponos, da smo tudi mi in še zlasti delavski razred in delovni ljudje Celja prispevali in da še dajemo po svojih močeh svoj delež za ustvaritev in napredek jugoslovanske socialistične skupnosti.

Številne so bile žrtve, ki jih je Celje z okolico dalo zlasti v prvih letih osvobodilnega boja. Žrtve in ta spomenik tukaj nas spodbujajo k predanosti za našo socialistično stvar. Mi, ki danes uživamo vašo slavno dediščino in zavestno dalje razvijamo sadove vaših žrtev, vam obljubljam, da bomo ostali vaši vredni nasledniki...«

V drugem delu žalne svečanosti je nastopil še možki zbor, nadalje članica Celjskega gledališča Nada Božič-Belakova z recitacijo, godba itd. Po položitvi vencev je desetina celjske garnizije JLA izstrelila čast-

no salvo. Odtod so tudi člani športnih kolektivov odnesli k ostalim spomenikom in spominskim ploščam lovorjeve vence.

Spominska plošča Vedenikovim žrtvam

Lepo obiskana je bila tudi slavnost, ki jo je v nedeljo popoldne pripravila osnovna organizacija ZB Ostrožno-Lopata v Celju, ko je na Vedenikovi hiši odkrila spominsko ploščo štirim žrtvam te družine.

Po Internacionali, ki jo je zaigrala godba na pihala, in pozdravnem govoru zastopnika osnovne organizacije Zveze borcev tovariša Gruberja je o pomenu vseh borbenih praznikov, ki jih praznujemo v juliju in nadalje o jubilejnem letu Zveze komunistov spregovoril pisatelj Fran Roš. Tako se je spomnil dneva borca, ustanovitve I. celjske

ske čete, dneva vstaje slovenskega ljudstva itd. V nadaljevanju govora pa je orisal življenjsko pot Vedenikovih družine, zlasti pa pot in težko usodo štirih njenih članov, ki so žrtvovali življenja v času ljudske revolucije, oziroma po njej. Zatem je tovariš Roš odkril spominsko ploščo, ki bo pričala poznejšim rodovom, da je Vedenikova hiša že v prvih dneh okupacije postala žarišče upora na tem območju celjskega mesta in da je v veliki borbi za svobodo dala štiri življenja.

Drugi del programa so izpopolnili še pevci in recitatorji.

Osemdeset stanovanj za bivše borce

V drugi točki dnevnega reda slavnostnega zasedanja je spregovoril odbornik in sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Cveto Pelko, ki je poudaril, da je posebna anketa organizacije Zveze borcev pokazala, da je v Celju 80 bivših borcev, ki nimajo urejenih stanovanjskih razmer. Ob tej ugotovitvi so odborniki z odobravanjem sprejeli predlog, da naj se do leta 1961 zgradi in dodeli 80 stanovanj tem borcem. Po programu bodo letošni dogradili 20, v ostalih dveh letih pa po 30 stanovanj. Del sredstev za to gradnjo bo namenil občinski kreditni sklad, drugi del pa gospodarske organizacije.

Končno so odborniki sprejeli še predlog predsednika sveta za grad-

nje in komunalne zadeve tov. Rada Jenka o začetku del na bodočem celjskem gospodarskem in kulturnem centru. Tako so sklenili, da se kompleks med Mariborsko cesto, savinjsko železnico in Drapšinovo cesto določi za bodoči gospodarski in kulturni center. Da bi zgraditev tega območja pospešili, so naročili pristojnemu oddelku, da do konca oktobra pripravi program izgradnje in nadalje, da do istega roka razpiše javni natečaj za urbanistično rešitev tega območja.

Na koncu zasedanja je znova spregovoril predsednik Franc Rupret, ki je vsem navzočim in vsem prebivalcem celjske občine čestital k občinskemu prazniku in dnevu vstaje.

NA TREH ZGODOVINSKIH KRAJIH

Paški Kozjak, Frankolovo, Gračnica

V nedeljo so v okviru praznika Celja bile svečanosti na Paškem Kozjaku, kjer je odkril spominsko znamenje in o pohodu XIV. divizije govoril narodni heroj Ivan Kovačič-Efenko.

VRNILI SO SE

V ponedeljek so se vrnili mladinci in mladinke iz Bohinja, kjer so bili na desetdnevnem seminarju za voditelje mladinske organizacije na osemletkah. Iz Celja se je seminarja udeležilo 6 članov, ki so se vrnili navdušeni in polni novih idej za poživitev mladinskega dela. Seveda so prinesli domov tudi nekaj prask, a kaj bi to, saj jih vežejo s spomini na deset plodnih in lepih dni.

Kot vsako leto, je bila spominska svečanost tudi na Frankolovem, ki so jo letos združili z razvitjem društvene zastave, udeležencem je govoril predsednik občinskega odbora Zveze borcev tov. Mavec.

Na dan vstaje so bile svečanosti v različnih krajih. Zelo uspeli pa sta bili proslavi na Pohorju in ob Gračnici. Ob Gračnici je mladina predvojaške vzgoje rekonstruirala boj med XIV. divizijo in okupatorjevimi silami, ki so hotele preprečiti zmagovit pohod partizanov na Stajersko.

VREME V NASLEDNJIH DNEH

Obdobje lepega in toplega vremena.

Za polovico več

V desetih dneh, od 1. do 10. julija, je II. celjska mladinska delovna brigada »Tončke Čečeve« dosegla izredne uspehe. Brigada dela na avtocesti na odseku Trupale—Niš in šteje 106 članov.

V tem času so mladinci z rokami premetali 1883 kubičnih metrov rečnega peska in stvorili s kamionov ter splinirali 4000 kubičnih metrov peska. Delovni načrt so dosegli s 152 %.

Mimo delovnih uspehov so zabeležili še nekaj drugih. Dvanajst mladincev so predlagali v Zvezo komunistov, udeleževali so se raznih predavanj in z mednarodnim oddelkom Izraelcev so pripravili sa-

mostojen skupni nastop. Priredili so tri rokometne tekme, osem odbojarskih, eno strelsko, devet šahovskih in pet nogometnih tekem. Vseh teh tekem se je udeležilo 122 brigadirjev.

Svet naselja je imenoval brigado za najboljšo v naselju glede na marljivost in disciplino. Glavni štab mladinskih delovnih brigad v Nišu pa za četrtič udarno in enkrat posebej pohvaljeno.

Mladinci pa se še niso zadovoljili. Zdaj so sklenili, da si bodo prizadevali za prehodno zastavico glavnega štaba — kar je največje priznanje na vsej trasi.

Vsi na Trojane

Celjska brigada bo pričela z delom

Dne 1. avgusta bo začela na odseku avtoceste Maribor—Ljubljana na trojanskem klancu delati mladinska delovna brigada »Borisa Kidriča«. Brigada je v glavnem že sestavljena in sprva je ostalo mnogo prijavljenцев razočaranih, ker je bilo število udeležencev omejeno. Zdaj smo zvedeli razveseljivo vest,

da se je delovno področje za celjsko brigado razširilo in bo mogoče sprejeti še nekaj prijavljenцев. Vsi, ki bi hoteli še vedno v brigado »Borisa Kidriča«, se naj pisмено ali osebno javijo na Občinski komitej Ljudske mladine Slovenije v Celju, Kajuhova 1.

Planinsko slavlje na Menini

Ceprav je bila v nedeljo Menina planina zavita v meglo in je ves dan več ali manj deževalo, se je na Smrekovcu, 1508 metrov visokem vrhu, zbralo več sto ljubiteljev narave in gora. Prišli so iz Tuhinjske doline, Kamnika, Zadrecke in Savinjske doline, iz Soštanja, Celja in Ljubljane, da bi na skupnem planinskem slavlju počastili spomin tistih borcev, ki jih je planina vzela v svoje naročje in hkrati izročili namenu nov in lep dom planinskega društva v Gornjem gradu.

Slavnost se je začela pri spomeniku, kamor je med drugim prišla tudi partizanska patrulja iz Tuhinja. Po pozdravnih besedah tovariša Zagožna, sta o srečanju štajerskih in kranjskih partizanov na Menini govorila zastopnika Zveze borcev iz Kamnika in Gornjega grada. Zatem pa je predsednik Centralnega komiteja Ljudske mladine Slo-

venije Tone Kropušek odkril spomenik, na čast in v spomin vseh tistih, ki jim je Menina planina dajala v času ljudske revolucije dom in zavetje, ki so se tu zbirali in borili in dali svoja življenja. Na lepem spomeniku, ki stoji ob robu gozda je napisano: »1941—1945 Stoterim mrtvim a nesmrtnim borcem, ki jih je v naročje vzela Menina.«

Takoj za to slovesnostjo se je več sto obiskovalcev planine zbralo okoli nove postojanke. Tu je najprej o gradnji in pomenu lepega doma spregovoril predsednik gornjegrajskega planinskega društva tovariš Tratnik, za njim pa je zastopnik Planinske zveze Slovenije Mirko Fetiš izročil namenu prekrasen dom. Pri tej slavnosti je prireditelj presenetil navzoče še s staro navado, s kruhom in soljo.

Velike svečanosti v Preboldu

Prebold, 22. julija. — V OKVIRU ENOTEDENSKEGA PRAZNOVANJA KRAJEVNEGA PRAZNIKA IN DNEVA VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA JE BILO DANES TU VELIKO SLAVJE, KI SO SE GA POLEG OKROG DVATISOCGLAVE MNOŽICE UDELEŽILI: ČLAN IZVRŠNEGA KOMITEJA CK ZKJ FRANC LESKOSEK-LUKA, PREDSEDNIK IN PODPREDSEDNIK OZZ V CELJU FRANC LUBEJ IN FRANJO JERAJ TER DRUGI NAJVIŠJI PREDSTAVNIKI POLITIČNEGA IN JAVNEGA ŽIVLJENJA ZALSKE OBČINE.

Po tem, ko so izročili svojemu namenu nov gasilski dom, čigar temeljni kamen je bil postavljen pred petimi leti, ter odprli nov poštni urad, ki se priključuje štiri-desetim novim poštnim uradom, zgrajenim po osvoboditvi, je imel Franc Lubej, preden je prerezal vrv pred vhodom v nov zadržni dom, slavnostni govor, v katerem je med drugim dejal:

»Otvoritev tega doma pada v čas, ko širimo po naši domovini dosega- velike proizvodne rezultate. Z otvoritvijo se sedaj tudi vi vključujete v velike akcije. Ta dom pomeni velik gospodarski in kulturni napredek vašega kraja. Vsi skupaj, predvsem pa vi, ste lahko na ta objekt ponosni, mi pa želimo, da bi vam čim bolj služil, da bi pomenil nadaljnjo gospodarsko kre-pitev in kulturni razvoj vašega kraja.«

Ko je govoril o doseženih rezultatih v kmetijstvu, je dejal: »Tudi vi ste v sklopu splošnih jugoslovanskih naporov za napredek kmetijstva ogromno dosegli. To izpričujejo konkretno pridelki v žitaricah in dalje, nasadi hmelja. Mi smo

v jugoslovanskem merilu letos očitno prelomili s staro prakso in tradicijo majhnih povprečnih hektarskih pridelkov. V žitih smo dosegli take rezultate, da smo lahko nanje ponosni in jim še pred leti mnogi sploh ne bi verjeli. Danes ni treba več uvažati žita, osamosvojili smo se v proizvodnji masti. Vse to pomeni ne samo afirmacijo socialističnega sektorja v kmetijstvu, temveč tudi hiter napredek in splošnem gospodarskem stanju naše skupnosti, to pa pomeni istočasno nenehno večanje dohodka in s tem standarda.«

Potem je tovariš Lubej govoril o bodočih nalogah ter rekel: »Prav letošnji rezultati v proizvodnji so nam pokazali, kako velike so naše rezerve v kmetijstvu. Ogromni zemljiški potencial, s katerim razpolagamo, ustvarja vse pogoje za naglo večanje hektarskih pridelkov, za izboljšanje njih kvalitete, predvsem pa daje možnosti za hitrejši napredek v živinoreji. Podatki kažejo, da bi na naših površinah lahko gojili vsaj enkrat toliko živine. S tem bi izboljšali proizvodnjo hmelja, saj bomo imeli več naravnih gnojil, da-lje pa bo višji dohodek v mleku,

mesu itd. Danes mora vsak kmetovalec do skrajnosti izkoristiti vse možnosti v živinoreji, če hoče dobro gospodariti v poljedelstvu. To pa pomeni, da mora iz njive ali travnika iztisniti vse, kar se da, z maksimalnimi agrotehničnimi ukrepi. Naš akcijski program si je za osnovo začrtal prav te naloge. Naše zadruge bodo tu imele ogromno dela.«

Ob koncu je tovariš Lubej govoril še o kooperaciji, pri čemer je po-

udaril, da kooperacija zadruga-kmet ni samo politična krilatica, temveč gospodarska nujnost. Zato bo še vnaprej ostala ena izmed osnovnih oblik zadrugištva.

Po končanem govoru je vodstvo zadruge poskrbelo za kratek, priskrben kulturni spored v novi kinodvorani, ki je bila zasedena do kraja. Izvajali so ga najmlajši člani zadruge. Nato pa so goste povabili na zakusko.

KRAJEVNI PRAZNIK PREBOLDA SPORED ZA SOBOTO IN NEDELJO

SOBOTA, 25. JULIJA:

Ob 9. uri: Otvoritev novih obratnih prostorov podjetja »Konfekcija«

Ob 15. uri: Tekmovanje v nogometu

Ob 20. uri: Telovadna akademija pri bazenu Partizana

Ob 20.30: Kresovanje
Ljudsko rajanje pri bazenu

NEDELJA, 26. JULIJA:

Ob 5. uri: Budnica

Ob 10. uri: Slavnostna otvoritev nove cinemascope dvorane v zadržnem domu

Ob 14.30: Veliko politično in kulturno zborovanje

Vsako stanovanje ki ga dobimo z boljšo organizacijo veliko pomeni

Na zadnjem zasedanju obeh zborov OLO Celje so odborniki odobrili spremembo družbenega plana v poglavju graditeljstva. Gre predvsem za to, da bi s pomembnimi organizacijskimi in investicijskimi ukrepi graditeljstvo osvobodili primitivizma, ki ga trenutno še najbolj hromi. Tedaj so se zedinili, da je rešitev v ustanovitvi poslovnega združenja za graditeljstvo v celjskem okraju. V to se bodo vključili: gradbeno podjetje, projektivne organizacije, gradbena obrt, industrija gradbenega materiala in kot organizator in osnovni investitor gradenj v celjskem okraju Biro za stanovanjsko izgradnjo.

ENOTNA GRADBENA POLITIKA

Raznolikost, ki je vladala v graditeljstvu doslej, je nevarna. V vsaki občini — v vsaki vasi celo — so gradili drugače. Gradnje so se kopičile na isti čas, nastajale so težave z dobavo materiala, načrti in podobno. Kompleksno načrtovanje gradenj in naročila za daljša obdobja bi se s tem v celoti spremenila. Zato so na zadnjem posvetovanju predsednikov občinskih ljudskih odborov sklenili, da bo gradbena politika v celjskem okraju enotna. Biro za stanovanjsko izgradnjo se bo glede tega posebej povezal z vsemi občinami.

RESITEV ZA GRADBENO INDUSTRIJO

Uspešnejše gradnje si ne moremo zamisliti brez tesnega sodelovanja gradbene industrije z gradbeno operativno. Na posvetovanju predstavnikov podjetij gradbene stroke, ki je bilo pretekli teden, so pozdravili zamisel o ustanovitvi telesa, ki bo vezalo gradbeno stroko v celoto. Saj je raztrgana gradnja imela slabe

posledice tudi za industrijo gradbenega materiala, ki je enkrat imela polna skladišča in finančne težave, drugič pa ni mogla zadovoljiti najnujnejših potreb. S tem, da bo združenje vodilo tudi politiko najkoristnejših investicijskih vlaganj v graditeljstvo (združevanje sredstev, gmočno sodelovanje občin in podobno), ustanovitev združenja dobi še en pomen.

NACRTOVANJE ZA DALJŠE OBDOBJE

V sistemu, kjer je vsaka stavba drugačna je bilo učinkovito načrtovanje praktično onemogočeno. V tem, da so v celjskem okraju osvojili pet osnovnih tipov stanovanjskih stavb in načelo, da se drugačne stavbe ne bodo mogle graditi, je še ena pridobitev. Tako namreč od-

padejo vse nevšečnosti okoli izdelave načrtov, kar je gradnjo mnogokrat precej zavleklo in istočasno s tem, da so tipi projektirani na razmeroma nizkih obračunskih vrednostih, nastane nova možnost za čim bolj koristno porabo sredstev za gradnjo stanovanj.

OD 1960. LETA NAPREJ

Sistema kooperacije v gradbeni stroki ne bo moč speljati kar čez noč. Zato je umestna odločitev, da bodo gradnje do konca leta tekle, kot so zamišljene. Ta čas pa se združenje mora utrditi in s temeljitimi operativnimi načrti pripraviti naslednjo gradbeno sezono. Gradbinci se pri tem zavzemajo, da bi postopoma prešli na gradbeno naročila za daljše obdobje. To bo z novim sistemom dejansko možno.

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 17. julija

FILM O ZDRAVLJENJU NASIH ATOMISTOV. Kakor poročajo, bo zgodba o zdravljenju obolelih jugoslovanskih atomskih strokovnjakov iz Vinče v pariski bolnišnici posneta na filmski trak. Film bo imel naslov »Veliko upanje«.

Sobota, 18. julija

POVEČANJE ENERGETIKE. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je energika znatno povečala svojo proizvodnjo v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta. Tako se je proizvodnja elektrike povečala za 15, nafte za 24 ter električne energije za 14 odstotkov.

Nedelja, 19. julija

ZBOROVANJE V PODLIPOGLAVU. V počastitev dneva vstaje je bilo v Podlipoglavu pri Pughedu veliko zborovanje, na katerem je govoril predsednik Izvršnega sveta LRS tov. Boris Kraigher. Zraven tega so na Pughedu odkrili spominski kamen na čast ustanovitve II. grupe odredov.

Ponedeljek, 20. julija

IZVOZ SE JE POVEČAL. V prvem polletju letos smo izvozili za 5,2 milijarde dinarjev več blaga, uvozili pa za 3,2 milijarde manj kot v istem času lanskega leta.

Torek, 21. julija

IZREDNA SEJA IZVRŠNEGA SVETA LRS. V počastitev dneva vstaje je bila izredna seja Izvršnega sveta Ljudske republike Slovenije, na kateri so sprejeli odlok o postavitvi spomenika revolucije v Ljubljani ter odločbo o nalogah in imenovanju odbora za postavitve takšnega spomenika. Za predsednika tega odbora je bil imenovan tov. Franc Leskošek-Luka.

Sreda, 22. julija

DAŇ VSTAJE SLOVENSKEGA LJUDSTVA. V počastitev vstaje je bilo po vsej Sloveniji večje število proslav, prireditev, izletov v partizanske kraje itd.

BESEDA VOLJENIH ORGANOV

ŠOŠTANJSKA OBČINA - V LUČI DELA IN NAČRTOV

Stane Ravljen

Predsednika občinskega ljudskega odbora v Šoštanju Staneta Ravljena sem našel sredi dela pa tudi občudovanja ene zadnjih zdaj ustvarjenih mojstrov kiparja Ivana Napotnika. Zato ni naključje, da so bile prve besede posvečene umetniku, šoštanskemu rojaku in njegovemu delu, pozneje pa so zašla še na področje dela ljudskega odbora.

Letos dograjujemo dvorazredno osnovno šolo v Paki pri Velenju, nekoliko pozneje, je začel pripovedovati tov. predsednik, pa bo izročena namenu še osnovna šola v Velenju. Okoli 4 milijone dinarjev pa bomo izdali tudi za začetek del pri gradnji šole v Belih vodah...

Te dni bomo dobili s otvoritvijo prostorov obratne ambulante, reševalne postaje in drugih enotno ustanovo v Velenju. Proti koncu leta se bo tem institucijam pridružila še lekarna.

Zelo smo veseli, da dela pri regulaciji Pake dobro napredujejo. Letos bo Paka regulirana do jezua Tovarne usnja, morda pa še višje, drugo leto pa pride na vrsto najtežja etapa, to je regulacija okoli 300 metrov dolge struge čez mesto Šoštanj. Ta dela bodo zahtevala večje stroške predvsem zaradi gradnje dveh mostov in drugih objektov.

Za Šoštanj in Saleško dolino bo velika pridobitev tudi bencinska črpalka, ki bo stala ob Kajuhovi cesti ter bo imela zraven tudi servisno delavnico. Dela zanjo so se že začela.

T. O.

Regulacija Pake v Šoštanju

Sanitarni nadzor nad delovnimi pogoji

(Iz razgovora s šefom Okrajne sanitarne inšpekcije v Celju dr. Fludernikom)

Tako kot so pred meseci organizirali v sosednji republiko seminar za občinske sanitarne inšpektorje, je tudi naša republika stopila na isto pot. Ni naključje, da je bil prvi seminar za občinske sanitarne inšpektorje s področja dela medicine prav v celjskem okraju. Organiziral ga je okrajni sanitarni inšpektorat. Na njem so obravnavali delo sanitarnih inšpektorjev v industriji in obrti, saj se v statističnih podatkih kaže, da je v industriji in obrti zaposlenih nad 30% prebivalcev celjskega okraja. Od 188.711 prebivalcev je zaposlenih okoli 50.000 ljudi, od tega v glavnih panogah industrije in obrti 31.551. Ta številka zahteva od sanitarne inšpekcije, da posveti pogojem dela potrebno pozornost. Medtem, ko je doslej veljal med občinskimi in okrajnim sanitarnim inšpektoratom interni dogovor, da naj občinski sanitarni inšpektorati vršijo nadzor nad delovnimi pogoji le v manjših obratih, pa zakon o sanitarni inšpekciji govori, da spada pod pristojnost občinskih sanitarnih inšpektoratov nadzor nad delovnimi pogoji v vseh primerih, torej po-

vsod tam, kjer so ljudje zaposleni. Zato je Okrajni sanitarni inšpektorat hotel usposobiti, oziroma začeti usposabljanje občinskih sanitarnih inšpektoratov, ki delajo na tem področju.

Pri vsem tem je treba povedati, da tudi inšpekcija dela posega na isto področje; vendar se pristojnosti obeh inšpektoratov ne križajo, ampak samo dopolnjujejo. Inšpekcija dela ima namreč nalogo, da kontrolira in nadzira, kako se izvajajo predpisi o higienskih in tehničnih zaščitnih merah pri delu, sanitarna inšpekcija pa ima nadzor nad čistotjo pa tudi delovnimi pogoji v zvezi z zaščito zdravja zaposlenih ljudi. Inšpekcija dela je na svojem področju silno aktivna, medtem ko se sanitarni inšpektorati na tem polju še niso kdovekak uveljavili.

Temu področju dela pa je posvetil veliko pozornost tudi zvezni sanitarni inšpektorat, ki je izdal interno obvezno instrukcijo za vse sanitarne inšpektorate in sicer za opravljanje sanitarnega nadzora nad glavnimi industrijskimi panogami. S tem so dane osnove, kako

V teku je nadaljnja modernizacija ceste Šoštanj—Topolšica ter adaptacija Kajuhovega doma. Z njim bomo dobili v Šoštanju, upajmo da že na začetku oktobra, primerno urejen hotel z restavracijo, kavarno, pivnico, vrtom in danajstimi sobami za goste.

Konec avgusta bomo prestavili kino v dvorano Svobode, v dosegljivi kinodvorani pa uredili menzo za družbeno prehrano. Prestavitve kina v dom Svobode je le začasnega značaja. Pozneje bomo tako dvorano uredili v sindikalnem domu, ali pa kje drugje.

Bolj resno smo se lotili tudi gradnje zimskega plavalnega bazena. V ta namen smo ustanovili gradbeni odbor, ki je že naročil izdelavo načrtov. V načrtu je zimski, pokriti bazen, vendar bomo v prvi fazi ostali pri odprtem. Toplo vodo bomo dobivali iz termoelektrarne. Zanimivo je, da so analize pokazale, da je ta voda najbolj primerna. Če bo šlo vse po sreči, se bodo gradbena dela za bazen začela že spomladaj prihodnjega leta.

V teku je nadaljnja modernizacija ceste v Velenju od železniške postaje dalje.

Pri gradnji novih stanovanj dosegamo lepe uspehe ne samo v Velenju, temveč tudi v Šoštanju. Tako gradi Tovarna usnja 12 stanovanj, Gradbenik 11, Termoelektrarna pa 2 stolpnici s 36 stanovanji, ki bosta imeli še štiri lokale za slaščičarno, prodajalno kruha, mlekarino in mesnico. Tako bo tu nastal nov šoštanski preskrbovalni center. Resno pa tudi razmišljamo, da bi prihodnje leto začeli z gradnjo 27 stanovanj za potrebe prosvetnih, zdravstvenih in občinskih delavcev ter uslužbencev.

Končno pa se lahko pohvalimo še s prvimi rezultati na področju preskrbe. Dostavo mleka v Šoštanj je zdaj uredil obrat Ravne; sadja in zelenjave je na trgu več kot prejšnja leta. Nazadnje smo se še spoprijeli z ureditvijo razmer in proizvodnje na kmetijskem gospodarstvu v Saleku. Tu imamo novo upravnika. Naš cilj je, da izkoristimo velike rezerve, ki jih ima to posestvo, da povečamo proizvodnjo vrtnin, zelenjave in zlasti še zboljšamo živinorejo...

Tako je tov. Ravljen pripovedoval o delu in načrtih ljudskega odbora šoštanske občine. M. B.

Ob spremembi finansiranja stanovanjske izgradnje

Predlog zakona o spremembi financiranja stanovanjske izgradnje predvideva tolikšno povečanje najemnine, da bo krila mimo stroškov za upravljanje in redno vzdrževanje stanovanj tudi stroške velikih popravil in zagotovila nadomestilo za dotrajane stanovanjske zgradbe. Osebam, ki so v delovnem razmerju, bo posledno izravnan razlika med staro in novo najemnino s povečanim osebnim dohodkom.

Vsekakor bo to zmanjšalo dohodek v skladi za stanovanjsko izgradnjo, ki so nastali iz prispevkov od osebnega dohodka. Ta primanjkljaj bodo nadomestili s dodatnimi sredstvi v breme splošne družbene akumulacije — vsaj za prvi čas, dokler ne bodo prišli do izraza dolgoročni učinki spremenjenega financiranja stanovanjske izgradnje.

Nov zakonski načrt vsebuje samo načelno vse vrste financiranja stanovanjske izgradnje iz skladov za stanovanjsko izgradnjo — občinskih in republiških. Te sklade šteje zakonski načrt za pravne osebe, ki imajo svoje pravice in dolžnosti. Za izvor dohodkov v občinski skladi navaja zakon prispevek za stanovanjsko izgradnjo ki ga pa ne plačajo več delavci in uslužbenci iz svojih osebnih dohodkov, temveč gospodarske organizacije iz svojega dobička oziroma državi organi in ustanove iz svojega predračuna dohodkov in izdatkov. Drugi dohodki v občinski skladi ostanejo v glavnem isti kakor doslej, le da moremo prišteti med nove vire dohodkov hišnino in amortizacijo vrednosti zgradb v

družbeni lastnini.

Skladi za stanovanjsko izgradnjo, ki jih bodo upravljali organi družbenega upravljanja, bodo financirali stanovanjsko izgradnjo s posojili. Po smernicah ljudskih odborov bodo določali pogoje za posojila, razpisovali zanje natečaje in določali koristnike posojil po najboljši ponudbi. Mimo dajanja posojil za izgradnjo ali nakup stanovanj, bodo omogočili skladi tudi tako imenovano predplačilo na stanovanjsko pravico. S tem predplačilom bo prosilec za stanovanje v naprej plačeval vrednost amortizacije stanovanja, ki je zanj določeno predplačilo. Zatem ko bo dobil stanovanjsko pravico, bo plačeval stanovalec za toliko manjšo najemnino, kolikor znaša mesečna amortizacija, vse dolje, dokler ne bo izkoristil celotno predplačilo.

Zakonski načrt predvideva, da se bodo ustanovila posebna podjetja za izgradnjo in prodajo stanovanj.

Pričakovati moremo, da bo prenos obveznosti za stanovanjsko izgradnjo s podjetij in ustanov na same državljanje in posebna podjetja, predvsem na stanovanjske zadrage in sklade za stanovanjsko izgradnjo, trajal precej dolgo. Začet se bo že prihodnje leto, toda v letu 1960, pa tudi še kasneje, bo moralo ostati težišče stanovanjske izgradnje še vedno na podjetjih in ustanovah — vse dolje, dokler se ne bo uveljavil novi sistem financiranja stanovanjske izgradnje, ki smemo od njega s pravico pričakovati še nadaljnjo pomenitev in razširitev stanovanjske izgradnje. (Po »Sedmi silie«)

POGLED PO SVETU

V prvem planu tekočih dogodkov je spet Zenevo. Najlepše vile v tem svetovnem letovišču so zasedli po kratkem odmoru zunanji ministri ZDA, SZ, Anglije, Francije in obeh Nemčij. Ze prihod ministrov sam je bil zanimiv tudi za politično ozračje. Amerikanec Herter je prišel iz Kanade v Svico v petih urah z reaktivcem Boeing 707, z osebnim Eisenhowerjevim letalom. To je nekak odgovor na zadnje ruske demonstracije s Iljušini in Tupolevi, češ, tudi mi imamo marsikaj pokazati. Anglež je prišel v Zenevo z največjim optimizmom, Herter z nekoliko manjšim, a vendar z dobro voljo, Couve de Murville bi za Francijo rad izbil čim več in zato vleče z Brentanom. Ta pa je že takoj prvi dan pokazal, da mu je glavna naloga razbiti konferenco, onemogočiti kakršnokoli sporazum in osliliti vsemu svetu Adenauerjevo politiko. V Zenevo se je pripeljal tudi italijanski zunanji minister Pella, tisti zagrizeni histerično preplašeni antikomunist, ki je dejal, naj gre raje ves svet k vrugu, kakor pa da bi postal komunističen. Pella ni dosegel kaj prida političnega učinka. Herter mu je posvetil prav malo časa, Lloyd pa ga sploh ni sprejel.

O čem se govori v Zenevi? O Berlinu, o vsenemškem odboru, o rokih in o kontingentih. Medtem ko so se ZDA, VB in SZ že nekako sporazumele glede vsenemškega odbora, se Francija in Nemčija temu upirata. Brentano seveda s starimi argumenti, da je samo Zahodna Nemčija predstavnik Nemcev, DR Nemčija pa je tvorba SZ in zato sramota za nemško skupnost. Medtem ko je bil še nedavno zoper razgovor o Berlinu, torej zoper vsak sporazum v kateremkoli delu nemškega vprašanja, ki delu zahteval, naj konferenca govori o nemškem vprašanju, o razoročitvi. S tem je seveda pred celim svetom pokazal, da bi rad speljal konferenco na slepi tir, oziroma, da bi se sploh nikamor ne premaknila. Montgomery je izjavil, da je nemško vprašanje trenutno nerešljivo. Pa ni treba biti Montgomery, da je to človeku jasno. Nemško vprašanje v celoti zdaj ni mogoče rešiti, ker ni še nobenih znamenj za kompromisno rešitev. Casnikarji so zabeležili, da se je Brentano pripeljal z letalom, ki ima na krilih dva križa, torej simbol nemške vojaške preteklosti. Da se Nemčija v tem smislu razvija, so Nemci zadnje čase večkrat pokazali, v Avstriji prejšnji teden

De Gaulle v stilu H bombe

pokažejo maksimum potrpežljivosti, vztrajnosti in zdrave pameti in da sprejmejo načelo, da se dajo vsa vprašanja rešiti tako, da se obe strani ne vmešavajo v notranje zadeve. Ideološka nesoglasja bo rešila zgodovina, med obema svetovoma pa naj se razvije miroljubno gospodarsko tekmovanje in boj za zagotovitev višjega standarda za vse sloje. Kozlov se je zavzel tudi za razširitev trgovinske izmenjave med ZDA in SZ.

Na dobrodejno vzdušje je uplival tudi določen napredek na 110. seji predstavnikov nuklearnih sil, ki obe strani prav tako voditi k sestanku na najvišji ravni. Napredek v atomskih razgovorih lahko marsikaj izboljša. SZ je pristala na kontrolo atomskih eksplozij v velikih višinah, kakor je tudi pristala na to,

30 let avtobusnega prometa v Celju

nih — pa so aktualni načrti, ki jih je kolektiv sprejel s petletnim perspektivnim načrtom. Tu gre predvsem za gradnjo sodobne garaže z zmogljivostjo od 50 do 60 avtobusov, nadalje za prav tako sodobno urejeno delavnico. Zaradi dotrajnosti vozil in v želji za uspešno poslovanje in nemoteno odvijanje potniškega cestnega prometa bi moralo podjetje dobiti do 1961. leta 24 novih avtobusov. Podjetje bi potrebovalo še dve montažni garaži, od tega eno v Logarski dolini, druga v Sempetru. Poseben problem in hkrati nalogo predstavlja ureditev avtobusnega prometa v Celju in ojačanje prog na bližnjih relacijah. In končno, potreba po zgraditvi avtobusne postaje v Celju je več kot utemeljena, prav tako tudi otvoritev nekaterih novih prog.

To so velike in zahtevne naloge, ki jih bo skušal celoten kolektiv urediti ob pomoči pristojnih in zainteresiranih čimteljev.

Proslavo 30-letnice dela so izpolnili z razvitjem zastave sindikalne organizacije. Ob tej priložnosti je spregovoril tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Bevc. Zatem pa so kolektivu čestitali še: Gojmir Melik v imenu Okrajnega sindikalnega sveta, za-

stopnik okrajnega odbora Združenja šoferjev in avtomobilistov in drugi.

V imenu celotnega kolektiva je nato spregovoril še lov. V. Cvahte, ki je hkrati izročil petim najstarejšim in najbolj zaslužnim članom kolektiva, to je Slavku Prelovcu, Francu Ukmariju, Roku Kopitarju, Francu Ogradiju in Ivanu Aubrehu skromna darila. Zaslužna priznanja in nagrade pa je sprejelo še več ostalih članov kolektiva.

M. Božič

Najcenejše gorivo pa vendar ga ni dovolj

Splošno je znano, da je plin butan najcenejše in najčistejše gorivo. Na naftinih poljih ga je baje toliko, da vsega ne morejo zajeti in ga zato uničujejo. V Celju preskrbuje butan komunalno podjetje Plinarna-Vodovod. Tovarna emajlirane posode zahtuje, da je na razpolago dovolj jeklenk za butan. Vendar uporaba butana v Celju ni zadovoljiva. Nekatere stranke se pritožujejo, da butana ne dobe. Se ni dolgo tega, ko so bila 3 gostišča v Celju brez butana, ki bi ga nujno potrebovala za kurjavo. V teh gostiščih tudi trde, da jim celjska plinarna ni dobavila butana, čeprav so ga večkrat zahtevali. Drugi zopet pravijo, da je uporaba butana slabo razširjena verjetno zaradi tega, ker je neki gospodinjini zaradi nepazljivosti razneslo jeklenko, vendar do nesreče ni prišlo.

O tem je razpravljala pred dnevi

Petrovška mladina si utira pot sama

V Petrovčah so ustanovili mladinsko delovno brigado, ki je najprej pomagala pri gradnji asfaltnih cest skozi vas, sedaj pa urejuje športna igrišča in gradi nova. Sklenili so, da bodo še letos dogradili igrišče za odbojko, ko-

Kako si zamišljam sodobno trgovino

DANES SI LAHKO SODOBNO TRGOVINO SKORAJ SAMO ZAMISLIJAMO, KAJTI V RESNICI JIH JE SE ZELO MALO. POD POJMOM SODOBNOSTI PA NE SMEMO RAZUMETI SAMO TO, DA IMA TRGOVINA SODOBNE PROSTORE IN INVENTAR. K TEMU SPADA MNOGO STVARI, KI SO TUDI BISTVENE ZA TRGOVINO.

Malo je še lokalov, ki bi jim lahko rekli sodobni, predvsem na podeželju ne. Ze prostor za lokal mora biti dobro izbran, da je čim bližje potrošniku. Prodajalne naj bi bile tudi v bližini novih naselij in novih stanovanjskih blokov. Lokal pa naj

UTRINEK iz šolske klopi

ni meri. Vljuden in prijazen prodajalec bo skušal nezadovoljnega kupca prepričati, da se mogoče moti o kvaliteti blaga ali mu bo blago zamenjal. S tem bo gotovo napravil mnogo boljši vtis na kupca kot sicer. Za sodobno trgovino je torej potreben tudi sodoben odnos do potrošnikov.

Pomemben pa je tudi odnos med samimi prodajalci, ki so zaposleni v isti trgovini. Če je poslovalnica velika, imamo gotovo raznovrstne uslužbenke, starejše in mlajše, ve-sele in nerazgovorne. Razumevanje je spet odvisno od tistih, ki so bolj vljudni in več prenesejo, ki ne zamermijo kakšni bolj ostri besedi. Gotovo so v marsičem razlike med nazori starejših in mlajših, vendar te razlike v sodobni trgovini vedno bolj izginjajo.

Glavna načela sodobne trgovine so torej sodobno urejeni in lepo opremljeni lokali, pravičen odnos prodajnega osebja do kupca in prijateljski in tovariški odnosi med prodajalci samimi.

TO SO NAČELA; NASA NALOGA PA JE, DA JIH S SVOJIM DELOM USTVARJAMO IN S TEM POMAGAMO GRADITI SOCIALISTIČNO DRUŽBO.

Alojz Fendre

ŠE ZADNJI MOST

Gradnja »brvi« čez Savinjo dobro napreduje. To sicer ne bo, kot prej brv, temveč železobetonski most, ki ga bo morda pozneje kdaj moč uporabljati tudi kot most za normalni cestni promet. S tem mostom bo zaključena mreža mostov na Savinji. Ostane še gradnja mostu preko Sušnice in Ložnice, ki bosta postavljena vzporedno s strugo Savinje.

IZ GORENJA

Med podjetji, ki imajo v šoštanjski občini večjo perspektivo, je Kovinsko podjetje Gorenje, ki izdeluje Tobi štedilnike in bo letos svojo proizvodnjo povečalo za več ko 200 %.

V podjetju je zdaj okoli 160 ljudi. Tarifne postavke so povečali za 3,71 %. Pri nekvalificiranih so se postavke dvignile za 23 %. Polkvalificirana delovna sila je v večini. Pri kvalificiranih delavcih so se postavke dvignile le za 11 %. Dvig tarifnih postavk je upravičen, saj je bila lani najmanjša plača 7.000 dinarjev.

V soboto zvečer je kolektiv podjetja Avtobusni promet Celje slavil 30-letnico obstoja in uspešnega dela. Slavnost je začel moški zbor, ki je zapel Internacionalo, nato pa je sekretar osnovne organizacije ZK Franc Ogradi govoril o pomenu 40 letnih borb in zmag Komunistične partije Jugoslavije. Zelo zanimiva so bila tudi izvajanja predsednika upravnega odbora Franca Ukmarija, ki je budil nastanek, delo in razvoj celjskega avtobusnega prometa. Razumljivo je, da je podjetje raslo vzporedno z naraščanjem prometa. Od petih avtobusov, kolikor so jih imeli v prvem letu dela, oziroma od dveh tznaj po drugi svetovni vojni, je število avtobusov zdaj naraslo že na 37; vsi ti pa vozijo na 31 progah. Bolj kot zgodovina, ki govori o uspehih, težavah in nesrečah — od teh je bila najhujša 9. decembra l. 1931 pri železniškem prehodu v Medlogu, ki je zahtevala več smrtnih žrtev in ranje-

Stanovanja tudi za zabukovške rudarje

Brez dvoma je stanovanjski problem v rudarskem naselju Zabukovici silno pereč. Težava je v tem, ker rudnik nima dovolj lastnih sredstev, da bi stanovanjsko

Nepredvideni kanali

Pred kratkim smo poročali o uredbi o omejitvah klanja telet. Tedaj je bilo določeno, da za območja občinskih ljudskih odborov Celje, Zalec in Soštanj zaradi posebnih potreb veljajo nekatere omilitve. Vendar se je pokazalo, da so nekateri začeli te omilitve izrabljati tako, da so prihajala teleta, ki nimajo določene teže, iz drugih krajev. Namesto, da bi omilitve koristila, je postala nevarnost, da se osnovni namen uredbe izjalovi. Zato so se mero-dajni organi odločili, da se odslej tudi v treh večjih občinah celjskega okraja ne bodo smela klati teleta, ki ne dosežejo teže 200 kg.

SE ENO SODNO POSLOPJE

Te dni je gradbeno podjetje »EN-GRAD« pričelo graditi novo poslopje za okrajno sodišče v Slov. Konjicah. To je sicer v tem kraju že obstojalo do leta 1948, vendar je s takratno ustanovitvijo okr. Poljske bilo ukinjeno skupaj z okrajem. Tam, kjer je bil svo-ječasno sedež sodišča je zdaj ljudski odbor, medtem ko nekatere druge stavbe, ki so bile predvidene, niso v celoti odgovarjale. S tem bo močno razbremenjeno sodišče v Celju, ki je sedaj pristojno za konjsko občino, na drugi strani pa bo prihranjenih veliko poti in stroškov za potovanja na sodišče v Celje. Najbolj primerno pa bo seveda to, da bodo imeli kmetje zemljiško mapo v Konjicah.

NOVI RAČUNOVODSKI STROJI

Te dni so po mnogih hudih zapletljajih končno prispeli novi računovodski stroji za groistično trgovsko podjetje Kovinotekno. Ti bodo s stroji, ki jih že imajo, tvorili sodobno opremljen knjigovodski center, v katerem se bodo usposabljali računovodski uslužbeni podjetij, ki name-ravajo za svoje potrebe nabaviti podobne stroje.

NAJVEČ SE LAHKO NAREDI TEDAJ, ČE LJUDJE. KI ZASLEDUJEJO ISTE CILJE, DELAJO SLOŽNO!

Povejmo si

RESNICO

ZDRAVSTVENA SLUŽBA V CELJU JE V PRETEKLEM OBDOBJU ZABELEŽILA POMEMBNE USPEHE. VENDAR LE-TE V VELIKI MERI ZMANJSUJEJO NEKATERE SLABOSTI. SLABOSTI, KI NISO NEODPRALJIVE IN KI LAHKO KAZIJO UGLED ZDRAVSTVA IN ZDRAVSTVENEGA DELAVCA. TO ZNA BITI USODNO.

ČE BI ISKALI VSE NEPRAVILNOSTI IN SLABOSTI ZDRAVSTVENE SLUŽBE, BI SE VERJETNO ZGUBILI V MALENKOSTIH IN DOSEGLI MALO ALI NIC. ZDI PA SE MI, DA SO OSNOVNI VZROKI PEREEGA STANJA V TREH PROBLEMIH. CE ODPRAVIMO TE, BOMO MNOGO STORILI.

ZAKAJ NE SLOŽNO?

Ni težko ugotoviti, da so odnosi med Zavodom za socialno zavarovanje in ljudmi, ki neposredno delajo v zdravstvu, nerazumljivi. Saj oboji delajo na istem področju. Eni so naročniki in plačniki storitev, drugi izvajalci. Predmet njihovega delovanja pa je delikaten — zdravje

prebivalstva. Zato je silno neljuba ugotovitev o nenehnih nasprotjih, ki se vse bolj zaostrojujejo; pa vtis, da nasprotja poglabljajo sama sebe. Zakaj to, ko je vendar jasno, da obtoževanje in iskanje posebnih napak (kar končno pripelje do tega, da se prezre osnovna slabost) vodi v še večjo zmedo.

Kjer se veliko dela (to je slučaj v zdravstveni službi), so tudi napake. Tam kjer se o napakah pomenijo — pošteno, konstruktivno in z dobro voljo — jih odpravijo. Ali ni to najboljša pot? Pa tudi najkrajša pot, da zdravstvo v celjskem okraju pride na stopnjo, da bodo vsi zadovoljni in nanj tudi ponosni.

ODDELEK DO ODDELKA — BOLNISNICA

O čudnem vzdušju v celjski bolnišnici, o nasprotjih med oddelki — se že dolgo govori, vse bolj. Najmanj kar lahko trdim je, da podobne govorice zmanjšujejo ugled bolnišnice. Zal bolnišnice kot celote. Gotovo je namreč, da večina ljudi v bolnišnici ne odobrava te napetosti, da se zoper njo borijo, pa vendar

vsa prizadevanja, da se stanje uredi, nekeje otapijo.

Moj namen ni, da bi iskal posamezne hude napake, ki izvirajo iz tega. Ker ne gre za senzacijo. Gotovo pa je, da bi mnoge slabosti in napake odpravili, če bi se v bolnišnici, ki končno mora biti enoten zavod in ne skupina antagonistično razporejenih oddelkov, ustvarila potrebna harmonija. Ta napetost je nastala po nekem čudnem naključju in je značilna za celjsko bolnišnico. Napačno pa bi bilo, da bi čakali, da novo naključje zadevo uredi. To je namreč drugi pomemben problem, ki ga je treba čimprej rešiti.

BOLNIK POTREBUJE NEGO...

Ce ocenjujemo celjsko bolnišnico, moramo priznati, da so medicinske intervencije — enako na vseh oddelkih — odlične in daleč

preko povprečja. Kljub temu pa celjska bolnišnica ni najbolj priljubljena. Kako bi se sicer zgodilo, da se Velenčani, navzlic neprimer-no večjim izdatkom, raje poslužujejo bolnišnice v Slovenjem Gradcu. To je žalostna ugotovitev in jo ne opravičuje dejstvo, da preliv bolnikov v sosednje bolnišnice olajšuje stisko. Kaj pogrešajo bolniki v celjski bolnišnici? Nego in skrb za bolnika?

Pravilna diagnoza, določitev postopka zdravljenja ali uspešna operacija so sicer odlični činitelji, a vendar le začetek zdravljenja. Ljudje ostajajo v bolnišnici. Bolnikom pa je potrebna tudi nega in skrb.

MORDA BO KDO DEJAL, DA BO OPOZARJANJE NA TE PROBLEME SE ZMANJSALO UGLED BOLNISNICE IN ZDRAVSTVENEGA KADRA. PO MOJEM NE. ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE, BOLNISNICA IN ZDRAVSTVO NAPSLOH SO DEL JAVNEGA ŽIVLJENJA. INSTITUCIJE, KI SO NAMENJENE DELOVNIM LJUDEM IN KI JIH DELOVNI CLOVEK VZDRUŽUJE. ZATO JE PRAV, DA TE STVARI SPOZNA IN ZAHTEVA, DA SE SLABOSTI ODPRAVIJO. PREJ KO BO TO STORJENO, BOLJE BO IN VEČJI BO UGLED ZDRAVSTVENIH DELAVCEV PA LAŽJE NJIHOVO DELO.

M. Iršič

Preizkušnja vodovodnih cevi

Šolstvo na šmarskem

Uspehi zadovoljivi — Družbeno upravljanje se lepo razvija — Veliko pomanjkanje učnega kadra

Obširna šmarska občina ima na svojem območju 26 osnovnih šol, od katerih je samo 7 popolnih. Ob zaključku šolskega leta so ugotovili, da so uspehi kar lepi. Uspešno je zaključilo od 4845 učencev 86,4 odstotke. Šolski obisk je bil 92,1 odstoten. Največ učencev je izostajalo od pouka zaradi boleznih in uporabe otrok pri domačih kmečkih delih. Žal so nekateri starši izkoristili vrzel v zakonu o šolski obveznosti, ki zadnji leti ni predvideval ostrejših ukrepov zaradi neupravičenega izostajanja, in so posebno učence v višjih razredih odtegovali od pouka.

Skoraj pri vseh šolah so bili spomladi izvoljeni novi šolski odbori. Velik razmah so dosegle šolske kmetijske zadruge, ki prav lepo delujejo v Rog, Slatini, Podčetrtku, Pristavi in drugje.

Letos je poučevalo na šmarskih šolah 153 učnih moči, primanjkovalo je še 25 učiteljev. Trenutno pa je položaj še slabši, ker je precej učnih moči zaprosilo na podlagi razpisa na druga službena mesta, nekaj jih je zaprosilo za upokojitve, tako primanjkuje za polno zaposelbo 44 učnih moči. Največja ovira je v pomanjkanju primernih sta-

novanj. Prav zaradi tega manjka v Šmarju 6 učnih oseb in enako v Rog, Slatini. Občinski ljudski odbor bo nujno moral misliti na gradnjo stanovanjskih blokov, kar v Šmarju že predvideva. Svet za šolstvo pa je na pobudo šolskega odbora v Rog, Slatini I predlagal občinskemu ljudskemu odboru, da izda nekakšen odlok o ustanovitvi prosvetnega stanovanjskega fonda, s katerim bi bila po prosvetnih delavcih zasedena stanovanja rezervirana izključno za prosvetne delavce. To ne bi bil nikakšen privilegij, saj odhajajočega učitelja mora zamenjati drugi, če hočemo, da bo vzgojno delo v šoli potekalo v redu. Večkrat se je zgodilo, da je izpraznjeno učiteljevo stanovanje v hipu zasedla neučiteljeva stranka, a novi prosvetni delavec je ostal brez stanovanja.

Perspektivno pa skuša občina s štipendiranjem rešiti kadrovske vprašanje. Trenutno štipendira 29 učiteljskihnikov, a pravkar je razpisala še 10 štipendij. Vsekakor pa so potrebna stanovanja. Zanimivo pa je, da so šole na Kozjanskem, kjer so glede na prometne zveze in oddaljenost mnogo težji pogoji, večinoma dobro zasedene. Ir

Izdajalcem lastnega rodu ne moremo priznati zdrave razsodnosti. Če niso vedeli, koliko trpijo partizani, če niso spoznali nasilja potujočevalcev in so mislili le na lastno korist, bi bilo boljše, da jih nikdar ne bi obsijalo sonce svobode. Mnogo teh sebičnejšev je našlo svoje plačilo, a vendar jih še sedaj živi nekaj. Uživajo s krvjo priborjene sadove svojih tovarišev.

(Juvan Marija)

Iz vseh žrtev je zrastle drevo — mogočno in košato, in njega veje segajo od Triglavu do Djevdeljije, od sinjega Jadrana daleč na vzhod — zrastle je naša domovina... Mimo mnogih mladosti je šla pomlad, veselje in sreča, toda dotaknila se jih ni. Zato, prav zato se tisto nekaj izpubljeno in žrtvano naše mladosti tako skrbno in nežno dotika.

(Velikanje Jelka)

NAGRAJENCI

Tajništvo za šolstvo pri Okrajnem ljudskem odboru je v zvezi s praznovanjem 40. obletnice ustanovitve KPJ in SKOJ razpisalo nagrade za najboljše naloge na to temo. Pisali so jih dijaki gimnazije, osemletk ter učenci industrijsko kovinarske šole. Nagrajenih je bilo osem dijakov in dijakin oziroma učencev, in sicer:

Gimnazija:

ZAVOLOVSEK ALOJZ,

4. a razred;

FISER MAŘENKA, 2. b razr.;

VELIKANJE JELKA, 2. d razr.

Industrijsko kovinarska šola:

JUVAN MARIJA, 2. razr.

TOPOLSEK ANTON, 2. razr.

SKORNIK MILAN, 1. a razr.

Osemletke:

ZAJAMSEK ERNA, 8. b razr.

ROUTER IRENA, 7. a razr.

GABERSEK ANTON, 8. a razr.

Naloge je pregledala posebna komisija, nagrade pa je prispeval okrajni ljudski odbor.

SANJE PRI ODPRTEM OKNU

Vsako naj si odpre svoje okno! Odpre naj si ga in sanja!

Teh besed gotovo ni nikoli izgovoril, ne, ne. Ni namreč sploh vedel, niti slutil ni, da si je odprl vsa okna, vsa okna na stečaj za slavnostni vohod sanj. V svoje utvare je verjel. Velikokrat sem že razmišljal, kako je to mogoče; kako je mogoče, da se rodi človek, da živi človek, ki mu je dostopno vse, vse, vse, ne da bi se mu bilo treba truditi za karkoli. Res je, da je bilo nekaj topoglavcev, kakršne najdemo v vsakem kraju, ki so zbijali neslane šale na njegov rožah, toda jaz — ne bojim se povedati resnico — jaz sem mu zavidal iz vse duše. Zda mislim, da sem ga celo sovražil. Da, da! SOVRAŽIL. Čemu bi bil sicer pripravil tako prekanjen načrt, da ga vržem ob tla, da ga steptam v prah, DA MU ODPREM OČI. Pravzaprav načrt ni bil nič posebnega, hočem reči: ni poseben bistroumenega.

Potrebna je bila edinole potrpežljivost in te sem imel na pretek. Bili v njegovi družbi je bil užitek, kakršnega poznajo le ljudje, ki ljubijo nenavadno. Bil je neprekosljivo pripovedovalec in še danes ne vem, od kod je črpal neizmerne zaklade svojih razkošnih izmišljotin. Slehera laž je bila mojstrovina zase, eksotična pesem, kjer je bil vselej glavni junak on sam. Ljubil je skrivnost in nevarnost, zato je napredel okoli sebe pajčevino sanj, prenasličeno z nevarnostjo, zgradil je svoj svet, po katerem se je sprehajal kot po resničnem svetu. Zame je bilo spočetka povsem nerazumljivo, kako je mogoče, da ne vidi, kako vsi znanci gledajo nanj kot na tepčka, ki ni nikoli dorasel; bil je namreč precej bistroumen in v-

hu tega nenavadno rahločuten človek. Kasneje sem spoznal, da jih vse po vrsti prezira in da mu zato ne morejo do živoga. Tisti hip sem tudi razumel, da nima nikogar, ki bi mu resnično zaupal, ki bi ga razumel, kakor se temu pravi, kadar podpiramo duševne razvade in otročarije kakoga človeka. V tem je bila njegova nepremagljivost, zato je bil neranjljiv. Ko takole pripovedujem, se zdim nemara zloben. Ne bojim se pritrditi. Vendar mi nihče ne more očitati nepoštenosti. Ravno narobe. Poštenost do človeka je v tem, da mu po svojih močeh pomagamo na pravo pot, če slučajno ni na njej. (To je seveda laž, ki dopušča, da se vtihotapljam o osebnih zadevah ljudi, vendar je opravičilo, to pa je tudi vse, kar hočem: opravičilo za

V nekaj tednih sem si pridobil njegovo zaupanje. Vtihotapl sem se v njegova čustva in stregel njegovemu samoljubju s tem, da sem mu brezpogojno verjel. Igral sem njegovega obžudovalca. Bil je smešen, da, bil je nenavadno smešen. Toda bil je pesnik. (Prav tega mu nisem mogel odpustiti. Nemara je nerazumljivo, a tako je bilo. Bil je duševno bogatejši od mene.)

Utvare, ki so ga obdajale kot gošta para, so imele svoje posebno zanimivo poglavje. Bil je obdarjen s finim čutom za lepoto. Ljubil je razkošje. Nikogar še nisem slišal, ki bi govoril o Modiglianijevih aktih s tolikšnim zanosom (z zanosom ljubimca), kakor on. Da, bil je pesnik. Stopal je po ulicah našega mesta, ne da bi občutil njegovo dolgočasje. Hodil je z glavo visoko nad strehami, ki krijejo praznoto in enoličnost.

Pred dnevi, ko sem ga nekega večera obiskal, je bil nekako zmehčen. Čez nekaj časa mi je zaupal, da ima v ažen z m e n e k. Povabil me je s sabo in precej po tem vsm odšla. Med potjo mi je zaupal svojo skrivnost, ki nikakor ni bila skrivnostna, a zame tem bolj presenetljiva: zaljubljen se je v resnično žensko. Nič ne more popisati mojega presenečenja; ko sem za neko mizo na vrtu restavracije, kakor sva prišla, zagledal žensko, ki sem se je spominjal iz nočnih lokalov v R... kjer sem poprej živel. Na njej ni bilo ničesar zanimivega: bila je izpiha in prazna. Predstavil me je — z glasom, ki je drhtel od razburjenja. Preživel sem najzabavnejši večer! Podrobnosti ne bom pripovedoval.

Naslednji večer sem ga spet obiskal. Sprejel me je s prijaznostjo, kakršne mi ni izkazal še nikoli. Bil je resnično srečen. Hkrati pa je postal docela nezanimiv. Debelo uro mi je pripovedoval o njej. Spremenil jo je v bitje, ki ni imelo niti same podobnosti z žensko preteklega večera. Vedel sem, da nikoli ne bom imel ugodnejše prilike. Ko je umolknil in se ozrl vame z bleščečimi očmi, pričakujoč, da bo našel v mojih očeh potrdilo, sem se zakrohotal iz vsega grla. Začuden, ugaljen, presenečen me je pogledal. Jaz pa sem se krohotal, prisrčno krohotal. Vstal je iz naslanjača, bled, tresoč se rok. Gledal je vame kot v prikazen. Nato so se mu nenadoma napele žile na vratu in iz njegovih ust je planil obupen krik: »Čemu se smeješ!«

Toda nisem mogel odgovoriti. Smehe je dušil, zvičaj sem se o naslanjaču in se krohotal kakor iz uma. Planil je iz sobe in zdrvel na cesto.

Po dveh tednih sem ga prvič zopet srečal. NI BIL VEČ ON. Bil je majhen kakor vsi drugi, bil je nepomemben. Njegova glava — ta sijajna pesniška glava — ni več potovala nad strehami našega mesta. Bil je brez sanj, bil je natanko tak, kakršni smo vsi v tem mestu.

Ko sem ga srečal, je obrnil glavo proč. Jaz pa sem se ustavil in polglasno zaklical za njim: »Vsako naj si odpre svoje okno! Odpre naj si ga na stečaj in sanja!«

Trzil je in se še bolj sključil. Bil sem zadovoljen. Ali razume-te? Nepopisno zadovoljen.

svoje maščevanje, moralno oporo, če hočete.)

Ob četrti knjigi Meškovega izbranega dela

Poleg kritičnih izdaj v zbirki Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev, ki jo izdaja Državna založba Slovenije v redakciji najpomembnejših slovenskih slovstvenih zgodovinarjev, skušajo ostale naše založbe dopolnjevati žive potrebe razvite narodne kulture tudi z izdajanjem izbranih del slovenskih pisateljev, zlasti tistih, ki v znameniti, znanstveno zasnovani zbirki DZS se niso ali še ne bodo tako kmalu prišli na vrsto. DZS sama izdaja Bevka (doslej sedem zvezkov) Cankarjeva založba je izdala Preživovega Voranca v štirih knjigah, da drugih manj pomembnih izborov sploh ne omenjamo.

Na podoben način se je Mohorjeva družba v Celju lotila izdaje izbranih del svojega dolgoletnega sodelavca in med bralci priljubljenega pisatelja Ksaverja Meška. Izbor v petih knjigah je pripravil, ga skrbno uredil in z opombami pospremil prof. Viktor Smolej. Pravkar je izšla že četrtla knjiga, ki obsega

Meškove avtobiografske in spominke spise. V primerjavi s prejšnjimi, v katerih so bili večinoma ponatisi že znanih del, čeprav tu in tam tudi predelani in dopolnjeni, prinaša ta knjiga sorazmerno mnogo novega, tu prvič natisnjena gradiva. Zlasti velja omeniti zanimive memoarske fragmente iz druge svetovne vojne, pričevanje narodno zavednega slovenskega duhovnika o nemškem nasilju nad Slovenci v letu 1941, o tragično zaostrenih nacionalnih in socialnih nasprotjih v Bosni in Srbiji, ki jih je doživljal kot izgnanec, in na koncu celo skromen pogled v slovenske partizanske boje okrog Žužemberka in Mokronoga. Meško se ne spušča v globlje družbene analize, njegova sodba o dogodkih je mnogokrat preprosta ter kar asketsko vdana in dobrohotna, a vselej sije iz nje meško poštenje in zvestoba svojemu ljudstvu, prav tako, ki je postala del njegove osebnosti že v narodnih bojih na Koroškem med prvo svetovno vojno in v času plebiscita.

Pričevanje te mehke in neborbene osebnosti ima svojo človeško in dokumentarno vrednost prav v prostodušni nepotvorjenosti.

Skromni Meško sodi, da je njegovo življenje preneznatno, da bi pisal dnevnik ali celo sistematično zaokrožene spomine. Posamezni doživljaji pa so mu sami silili pod pero. Uredniku je uspelo tudi iz neenakomernih spominskih in avtobiografskih odlomkov ustvariti dokaj zaokroženo, celo čustveno ubrano podobo Meškovega življenja v avtorjevi lastni besedi. Slika je urednik seveda dopolnil v opombah z nadrobim ter z znanstveno preudarnostjo uporabljenim dokumentarnim gradivom.

Petinosemdesetletnemu, poleg Finžgarja najstarejšemu še živečemu slovenskemu pisatelju bo ta vestno pripravljena izdaja, ki naj jo kmalu zaključijo še peti zvezek z monografsko študijo, nadvse dostojno priznanje za opravljeno slovensko delo v službi slovenskega ljudstva. vln

Tone Skok: V kavarni...

Vojsko Simončič:

Delež prosvetnih delavcev v velikem boju

Po razpadu avstro-ogrske monarhije je slovensko učiteljstvo z velikim idealizmom prišlo do dela, vendar je doživljalo velika razočaranja. V novo državo je prineslo še svojo strankarsko miselnost. Velika večina učiteljev je bila napredno usmerjena in je pripadala Jugoslovanskemu učiteljskemu združenju, del učiteljstva pa je štel k Slomškovi družbi, ki je bila privesek klerikalne Koroškeve stranke. Hlapčevanju političnim strankam se je ne neho upiralo slovensko napredno učiteljstvo, ki je bilo v stalni opoziciji, ker se je vodilni sloj Jugoslovanskega učiteljskega združenja udinjal takomenovanim liberalcem.

Deklaracija je eden največjih prelomov v zgodovini slovenskega učiteljstva. Zanj so se borili od 1. 1924 do 1926. S sprejemom te deklaracije je slovensko učiteljstvo odklonilo vsako podrejanje taktični nazadnjaški politiki in režimu. Učiteljska organizacija je bila po Deklaraciji predstavljena stanu, ki se zaveda svojih dolžnosti do ljudstva.

Deklaracija je z veliko večino sprejela Celjska skupščina sloven-

skega učiteljstva leta 1926. Idejne temelje za Deklaracijo je dala Meziško učiteljsko društvo, ki je bilo mimo drugih z Marenberskim in Celjskim učiteljskim društvom v najostrejši opoziciji proti preživlim metodam. Pri Deklaraciji so imeli vodilno vlogo prav levo usmerjeni učitelji in med njimi je bil poleg tovariša Mencina, Dobrška in še nekaterih drugih, tudi učitelj Stane Zagar, član Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije in kasnejši narodni heroj.

V tem času vzklije tudi pri nas hojenje po novi »Delovni šoli«, ki so jo propagirali napredni krogi po vsej Evropi. Za takšno šolo so se pri nas zavzemali predvsem socialno usmerjeni učitelji — vzgojitelji, ki so sodelovali kasneje v klubu vasko mladine in potem leta 1935 v idejno političnem gibanju med učiteljskim, ki se je imenovalo Učiteljski pokret.

Pokret je vodilo mlajše, levo usmerjeno učiteljstvo, ki je že našlo pot v Komunistično partijo in je imelo po vsej Sloveniji širok krog somišljenikov. Učiteljski pokret ni

nakazal samo novih smeri pri pouku, ampak je tudi politično vzgajal svoje člane.

Posamezne skupine somišljenikov levo usmerjenih učiteljev pod vodstvom partijcev so bile tedaj v Soštanju, Smartnem ob Paki, Radmirju in drugod, kjer so učitelji odigrali tudi vodilno politično vlogo.

V tem času začno sistematično preganjati levo usmerjeno učiteljstvo in pride tudi do prvih sodnih procesov. Marsikdo izmed starejših učiteljev se bo še spomnil takratnega preganjanja, premostitev in odpustov. Ze leta 1934 je bil prvi tak proces proti učiteljem Francu Vrnuncu, kasnejšemu sekretarju Celjskega okrožnega komiteja Komunistične partije Slovenije, prvega komandirju Celjske partizanske čete in narodnemu heroju, in učitelju Milanu Apihu, ki je služboval v Bočni in Gotovljah pri Zalcu. Oba sta morala na roblo v Sremsko Mitrovico. Ves čas do okupacije sta bila poklicna revolucionarja in sta delovala skupaj z narodnim herojem Slavkom Slandrom in odpuščenim učiteljem Stanetom Zagarem, ki je bival leta 1940 v Ljubljani.

Znan je Joštov mlin, kjer so imeli Hribarjevi, Vrnunč in Apih »Rdečo tovarno«, ki se je leta 1940 preselila v Smartno ob Paki. Tovariši Stane Zagar, ki ga je klerikalni režim odpustil iz učiteljske službe, se je zatekel k svoji sestri v Lju-

bečno. Tu je deloval naprej. Dobil je začasno službo v občini Skofja vas. (Ob okupaciji je Zagar prisrkel Slavku Slandru ponarejeno legitimacijo na ime Franz Weber iz Skofje vasi.)

Z vdorom okupatorja se je začela tudi za slovensko učiteljstvo trnova pot. Gestapovski bič je najhujše udaril prav po učiteljstvu. Veliko večino so takoj aretirali. Prišli so v Stari pisker, bivši Kapucinski samostan, v sedanjo vojašnico Slavka Slandra, Meljsko kasarno v Mariboru, na Borl in Rajhenburg. Kasneje so zaprli še njihove družine. Prav v teh junjskih dneh je minilo osemnajst let, kar je večina slovenskega učiteljstva postala brez doma — izgnanci.

Slovensko učiteljstvo na sploh, med njimi tudi učiteljstvo celjskega okraja, je ostalo zvesto tradiciji in je tudi v teh težkih časih naše zgodovine našlo svoje pravo mesto. Redek je učitelj, bodisi v prenosu, bodisi doma, ki bi kakorkoli ne bil pomagal za osvoboditev in bi ne bil vključen v Osvobodilno fronto slovenskega ljudstva.

Nad štiri sto učiteljev in profesorjev je aktivno sodelovalo v partizanskih enotah. Nad tri sto žrtev je dalo učiteljstvo za svobodo naše zemlje.

Učiteljstvo se ni ustrašilo težav, ki so se stavile nasproti pri organizaciji partizanskega šolstva na osvobojenem ozemlju Gornje Savinjske doline in na Kozjanskem.

Delalo je pod mnogo težjimi pogoji kakor učiteljstvo v drugih krajih. V Zgornji Savinjski dolini je delovalo petnajst šol z osemindesetimi oddelki, ki jih je obiskovalo 1347 otrok. Na Kozjanskem pa je bilo šestnajst šol s petintridesetimi oddelki in 1410 otroci. Na teh šolah je poučevalo več kot sto učiteljev.

Partizansko šolstvo je bilo velika kulturno-prosvetna dejavnost. Z ustanavljanjem roditeljskih svetov in šolskih odborov, ki so bili pri vsaki partizanski šoli, je položilo temelje današnji reformirani šoli.

Toda boj je terjal svoje žrtve. Iz naših vrst smo izgubili narodnega heroja učitelja Franca Vrnunca in narodnega heroja Staneta Zagarja, ki je zadnje leto deloval v celjskem okraju, Ivanka Uranjekovo, učiteljsko abiturientko iz Griž, ki je bila kurirka Pokrajinskega komiteja za Stajersko in je padla 31. julija 1941 kot prva tiska na Stajerskem. Spomniti se moramo komunistke in znane aktivistke Miljeve Zakrajškovice iz Smartnega ob Paki, ki je v Starem piskru storila prostovoljno smrt, da bi gestapovci od nje ničesar ne zvedeli. Prav tako se spominjamo tudi Jadvice Goleževce, učiteljice iz Smartnega ob Paki, ki je bila politični komisar v Lackovem bataljonu.

S hvalnostjo se spominjamo padlih borcev: Ferda Skoka z Vranskega, Janka Hrabaleka iz Dramelj, Jožeta Zupaneka iz Orle vasi, Ru-

dolfa Zupaneka iz Strmca, Justine Zorjan iz Prebolde, Maksima Posinaka iz Jederti nad Laškimi, Franca Logarja iz Laži pri Rimskih Toplicah, Draga Pustiška iz Jošta na Kozjaku in še drugih, ki so darovali svoje življenje v borbi.

Nemci so ubili talce: profesorja Jožeta Stera iz Celja, Jožeta Kincila s Ponikve, Antona Potočnika iz Podsedre, Franja Novaka iz Kozjega, Alojza Dečmana s Pilstanja, Karla Crnigoja iz Podčetrčka, Kristino Turjakovo iz Petrovč, Milko Iskra iz Celja in druge.

Domači izdajalci so ubili Ludvika Komarja iz Kozjega, Avgusta Kincila z Rečice, Antona Hvala iz Galicije in Franca Solarja iz Loč.

V internaciji, zavoljo bombnih napadov in na posledicah vojne so umrli Anton Baša iz Celja, Mara Pogljajen iz Celja, Vera Podboj iz Griž, Mira Ravbar s Frankolovega, Gabrijel Sudar iz Slivnice in Ivan Soklič iz Jurkloštra.

Danes, ko se spominjamo na čas trde in vztrajne borbe, se spominjamo truda in žrtve naših prosvetnih tovarišev, ki so se borili in umirali za lepšo prihodnost. Težka je bila borba, terjala je veliko žrtve, a zmaga je bila zato tolikanj slajša. Nikoli pa ne smemo pozabiti grozot, ki nam jih je prizadejal fašizem in z vero, trudom in žrtvami za naše ideale moramo nadaljevati pot, ki so nam jo začrtali padli tovariši.

Nove naloge

Program kooperacije za leto 1959/60, ki ga je pred dnevi osvojil svet za kmetijstvo pri OLO Celje je izredno napet — ni pa neustvarljiv. Terjal bo napore kmetijskih organizacij, občinskih odborov in političnih organizacij.

Samo nekaj števil:

Dosedaj je od vseh obdelovalnih površin v okraju v kooperacijo vključenih 13,5 % površin. Program predvideva povečanje na 30,6 % površin. Po posameznih občinah bi odstotek v kooperacijo vključenih površin bil naslednji: Zalec 58,2, Soštanj 39,2, Celje 35,8, Sentjur 27, Slovenske Konjice 24,3, Laško 22,8, Mozirje 20,6 in Smarje 16,8 odstotkov.

Posamezne kulture naj bi v združnem sodelovanju zasigle:

Visokorodne pšenice 2.200 ha, travniki 14.000 ha, krompir 1.000 ha, hmelj 2.350 ha, detelje 1.000 ha itd.

Proizvedli naj bi 9.300 pitanih telet, 655 baby beefa, 2.900 telet do 2 let starosti, nad 1.000 telet do 4 let, nad 530 pitanih goved, nadalje 20.000 pitanih prašičev, 980 plemenskih goved in 600 plemenskih svinj.

Te številke so zelo visoke. Toda predstavljajo edino možnost, da v kmetijski proizvodnji dosežemo rentabilnost in se osvobodimo uvoza.

Iz življenja na naši vasi

Kljub vsemu dober pridelek

RAZVESELJIVA POROČILA IZ ŽITORODNIH KRAJEV. — PRIDELEK V SLOVENIJI POVPREČNO SLABŠI, Vendar V KOLICINI BOLJSI OD LANSKEGA. — TUDI V NAŠEM OKRAJU DONOSI NAD 60 STOTOV NA HEKTAR PRI PŠENICI. — VREME IN NEURJA SO POVZROČILA BOLEZNI IN SLABŠI PRIDELEK.

Ceprav se ne moremo govoriti konkretno v številkah, je letošnja letina ugodna. Zlasti v južnih predelih države, v žitorodnih krajih so z letošnjim pridelkom žitaric nadvse zadovoljni. Manj sreče smo imeli v Sloveniji, posebej v zahodnem delu našega okraja, ki so ga letošnje leto pogosto prizadele nevihte in poplave. Tiste pšenice, ki jih je vrglo že pred cvetenjem, so bile izpostavljene glivičastim boleznim, medtem ko pozneje polegale ni tako prizadejalo. Ponekod je neurje prineslo tudi točo, na splošno pa tudi seme ni bilo povsod ravno izvrstno.

To so vzroki, da pridelek letos ni tako visok kot bi lahko bil, dasiravno je navkljub vsemu zelo dober. Na primer na družbenem posestvu v Sempetru: tam ugotavljajo povprečni donos 54 in pol stota na hektar. Nekateri posejane z sorto »produtore« so dale tudi nad 60 stotov. Iz zadruga v Kalobju tudi sporočajo o lepem pridelku. V

povprečju je visokorodna pšenica dala 36,9 stotov na hektar. V Ponikvi je »fiorella«, ki je bila, kar se pridelka tiče, doslej najbolj problematična, dala celo nad 50 stotov. Najboljše pridelke bodo verjetno imeli po Savinjski dolini, okoli Celja in Vojnika, pa tudi v šentjurskem in šmarnskem predelu. Neurja, toča, poplave in druge nesreče so prizadele kraje v vzhodnem delu konjske občine, v Obsotelju in še ponekod.

Najbolj se je letos izkazala pšenica »san pastore«, medtem ko sta »viržilija« in »salto« nekoliko slabše. »Produtore«, ki je v posameznih primerih dala največ, je zrasla na poskusnih par-

celah, kajti ta sorta terja odlično zemljo in izredne agrotehnične ukrepe.

O pridelku krme smo že pisali. Med največjimi površinami vezanimi na sodelovanje z zadrugami so vsekakor hmeljišča. Vendar o pridelku hmelja v tem času nihče rad ne daje izjav. Vsi čakajo na kobule, kajti do tistega časa, ko bo treba obirati, lahko vreme pridelek poslabša, ali pa izboljša. Vsekakor je zelo razveseljivo, da zadruga agrotehnika in strojna služba zmogujeta takoj imenovane »proizvodne splice«.

Ce se ne moremo pohvaliti s pridelki, podobnimi onim v južnih predelih države, smo kljub temu lahko prepričani, da je predvsem zasluga kooperacije, skupnih naporov zadrugnih organizacij in zadrugnikov, če je kljub subjektivnim pojmom predelek še vedno zelo dober.

K

Zakaj je letos kuruza odpovedala

Nobena novica ni, da letos kuruze, tako običajna kot hibridna, slabo kažejo. To ni slučaj samo ponekod, temveč povsod v okraju in kot smo zvedeli po vsej Sloveniji.

Vzrok za to so vsakemu razsodnemu kmetovalcu znani. Letošnje vreme tej rastlini ni bilo naklonjeno. Preveč dežja in vse premalo toplih dni je povzročilo, da je kuruza prepočasno rasla. S hibridno kuruza pa je bila še ta nevesočnost, da je letošnje seme slabo kalilo.

Kuruza torej ne obeta veliko. Utegne se celo pripetiti, da marsikje sploh dozorela ne bo, če se v prihodnje vreme ne bo temeljito popravilo.

Vendar ni nobenega vzroka za malodušje. Po mnenju strokovnjakov ima nedozorela kuruza, ki jo pametno in v redu vsiliramo, v končni obliki enako vrednost kot zrnat pridelek. Računajmo, da je vsled dežja bila travniška krma poslabšana in da bo vsak dodatek močnejših krmil dobrodošel. Bilo bi prav, če bi posestva in zadruga tako nendozorelo kuruza odkupilo pri tistih kmetovalcih, ki sami ustreznih silažnih naprav še ne premorejo.

-c.

NAS RAZGOVOR

Zemlja naj rodi...

Ob Žitnici nad Konjicami so pred leti bile še njive. Na njih je raslo marsikaj in zemlja je bila vzorno obdelana. Pred dvema leti pa so površino dveh in pol hektarjev globoko zorali, ves prostor ogradili z žično ograjo, znotraj pa posadili intenziven nasad prtičnih jablan.

Cez 1900 mladih drevesc stoji v dolgih ravnih vrstah... Dveletna drevesca so podprta s količki, enoletna stojijo še prosto, vmes pa raste ajda, kjer se pasejo roji čebel.

Med vrstami stopa mož v letih še vedno krepak zadrugnik. Ustavlja se pri posameznih drevescih, privezuje veje, jih s klini ravna, da bi usmeril njihovo rast.

Zmotil sem ga. Bil sem preveč radoveden, da bi ne »jurisale« nadenj z vprašanji:

— Zakaj ste se odločili za ureditev plantaže?

— Ostal sem sam na posestvu. Enajst otrok imam pa so odšli v šole in službe. Ne morem gledati zemlje, ki bi ne rodila. Lahko bi jo prodal, toda težko bi mi bilo, če bi ne bila obdelana kot se spodobi. Dobra zemlja je, številno družino je priredila. No, tako sem se odločil, da dam zemljo v kooperacijo zadrugi. Računali smo in ugibali, naposled se je rodila ideja, ki je, kot vidite, uresničena.

— Si obetate lepe donose, ko bo drevje začelo roditi?

— Vsekakor. Nasad je urejen po vseh izsledkih sodobnega sadjarstva. Drevesa so dobila ob saditvi maksimalno dozo gnojil. Kot vidite je med vrstami ajda. Te ne bomo jedli, pač pa jo bomo pokopali in pustili ležati, da sprhni. Drugo leto bomo sejali oljno repico, potem spet kaj drugega. Temu pravimo zeleno gnojenje. Med drevjem bo nastala debela plast humusa. Posadili smo tri sorte kvalitetnih jablan. Kot vidite, usmerjamo veje samo v dve smeri. Ko se bodo veje v vrstah začele križati, jih bomo

med seboj cepili...

— Kdaj bo začela rodnost? Kakšen bo pridelek?

— Nekaterim močnejšim drevescem sem že pustil po en sad. Za poskušnjo. V dveh, treh letih bo nasad dal prvi pridelek. Pri polni rodosti, upam pa, da bo rodnost vsakoletna, predvidevajo strokovnjaki tudi po 6 vagonov namiznega sadja na hektar. Letos bodo

v podaljšku na zemlji družbenega posestva nasadili še dva in pol hektarja. Tako bo nastala kompleksna plantaža petih hektarjev z okoli 4.000 drevesi...

Se marsikaj sva se pomenila. Tudi o tem, da so sosedje v začetku zmajevali z glavami, zdaj se čudijo, in moj sobesednik meni, da se bodo še bolj.

— Dokler bom pri življenju, bo za mojo hišo cvetelo in rodilo drevje. Rad imam, če zemlja rodi.

Taki ljudje, kot je zadrugnik Ivan Selih iz Dobrove, zaslužijo, da bi preživel svoj nasad. To mu tudi želimo... —čeh

230 hektarjev plodne zemlje

PRVA BITKA OBSOTELJSKE VODNE SKUPNOSTI

Sotla, na meji celjskega okraja, ki na dvoje deli slikovito Obsotelje in teče zdaj ob robu slovenskih, zdaj ob vznožju hrvaških bregov, se zvija kot neskončno dolga kača. Njena čudno zavita struga in zavoljo tega tudi silno počasen tok ob vsakem deževju povzroča poplave. Le-te trgajo intenzivnemu obdelovanju najlepše kose zemlje. Od Rogaške Slatine, pa vse do izliva v Savo, je Sotla vse do sedaj bila gospodar v slabem pomenu besede. Samo letos je sedemkrat poplavlila polja pri Sodni vasi, Podčetrku, Imenem, Prelaskem, Sedlarjevem, pod Bistrico ob Sotli, Kumrovcu itd.

Lani ustanovljena Obsoteljska vodna skupnost ima namen dokončno obratovati s slabimi lastnostmi Sotle. Predvidena so velika dela, ki naj vklenejo Sotlo v

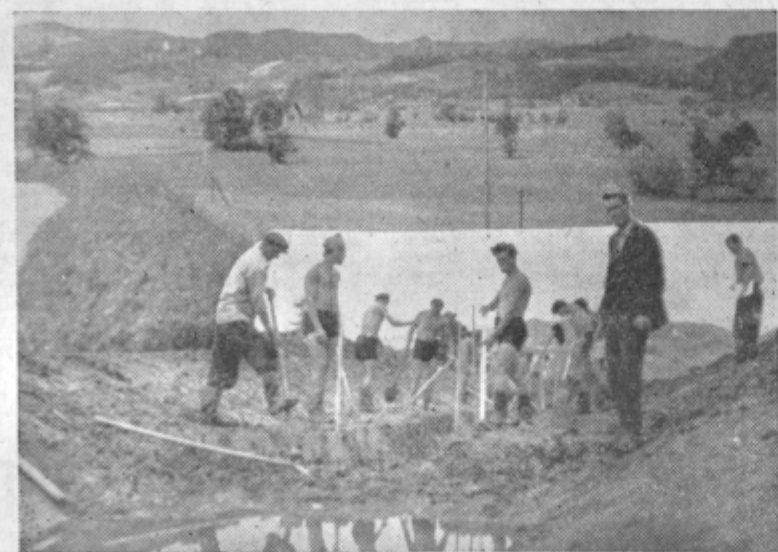
neškodljivo strugo. Taka akcija pa bo seveda povezana z veliko večjimi investicijskimi vlaganji in tesnejšim sodelovanjem med celjskim in krapinskim okrajem.

Letos so se začela melioracijska dela pri Rogaški Slatini in na Imenskem polju, ker za regula-

narasla Sotla ni mogla valiti svojih hudournih voda. Večji del površin pa je ostal v ravnini...

— Ko bi ne bilo poplav, kakšne njive bi bile tam dol? — so pogosto vzdihovali ljudje.

Zdaj je prišel čas, ko bo Imensko polje postalo plodno. Pred

Dva motiva z imenskega polja: Zgoraj razsežna ravnina, ki jo pogosto preplavi Sotla. Spodaj skupina delavcev pri kopanju glavnega odvodnega jarka...

cijo reke same ni dovolj sredstev. Na ta način bodo iztrgane precejšnje površine zemlje večnim nevarnostim poplav.

Imensko polje... Lokomotiva sopiha po novi progi in prevaža dolge kompozicije gradbenega materiala. Malo pred vasjo Imeno je novo postajno poslopje že pod streho. Tik za postajo gradi imenska zadruga zadrugni dom. V njem bo zadruga imela skladišča, strojno remizo in poslovne prostore. Na vzpetini nad cesto bodo kmalu začeli graditi sodobno vinsko klet, kjer se bo zbiralala zlahka kapljica imenskih in virštanjskih gor.

Sotla je od davnin prisiljevala imenske kmetovalce, da so orali po položnih vzpetinah, kamor

meseci so postavili Ličani zasadili lopate v močvirnata tla in začeli kopati glavni odvodni jarek, ki bo v blagem zavoju sekal okoli 230 hektarjev veliko poplavno območje. Vse te površine ne premorejo njiv. Včasih so s teh travnikov izsilili nekaj kisle krme, pogosto pa še te ne. Če Sotla naraste, naraste hitro in odnaša s seboj vse, kar ni priručeno v tla. Dela naglo napredujejo. V kratkem bodo začeli kopati tudi stranske odvodne jake, tako da bodo prihodnje leto, morda že v jeseni, prve hektarje lahko preorali. Goseničar bo vlekel za sabo globokobrazdni plug tam, kjer doslej, odkar Sotla teče po dolini, še nihče ni oral.

-K

Šest do sedem tisoč pitanih piščancev letno

Ne samo prepoved klanja telet do 200 kg teže, tudi ekonomski račun govori v prid proizvodnje perutnine za široko potrošnjo. Seveda se pitanje perutnine v majhnih jatah ne izplača toliko kot v farmi vzreji, ki poceni proizvodne stroške. Vzreja pitanih piščancev, običajno so to križanci, ki se odlikujejo po nagli rasti, ni tako enostavna. V Podčetrku je že ustanovljena na strogem gospodarskem izračunu. Perutnine mora biti dovolj, mora biti dostopna potrošniku. Ko bosta obe farmi začeli obratovati s polno zmogljivostjo, bosta letno zmogli dati na trg od 6 do 7 tisoč pitanih piščancev.

-ck

Ženo • dom • družino

Njen mož je bil borec

Odšel je tedaj, ko so počile prve puške, ko so se dvignili prvi uporni duhovi, da priborijo svojemu narodu in sebi neodvisnost, pa čeprav za ceno svojega življenja. Cilj, za katerega so se vzdignili je bil gonilna sila, ki je premagala vse pomisleke. Odšel je, ker ni bil nič drugega kot eden izmed mnogih, ki so se le težko prebijali skozi življenje, pa so imeli zato čvrsto voljo priboriti si mesto v družbi, končati z izkoriščevalci in s tedanjim življenjem, osvoboditi domovino tujcev. Bil je majhen človek, z veliko dušo. Boril se je po vsej širni domovini, domov je prišel le dvakrat in še to za uro ali dve. Takrat ni govoril ženi o grozotah, ki jih je srečaval, o prijateljih, ki jih je po-

kosila sovražnikova granata, o svojih lastnih ranah, o tesnobi, ki jo je povzročala skrb za njo in otroke. Ne, takrat ko je prišel le za čas domov, sta govorila o prihodnosti, ko bo sin mogel v šole, ko ne bodo stradali kruha in hodili bos. V to prihodnost sta trdno verovala — saj je zato odšel, da si jo pribori. Vrnil se je, zmagovalec med zmagovalci, junak, srečen med srečnimi ni govoril o strahotah vojne, kajti vojna se je vendarle izplačala. To je vedel. To ve tudi še danes!

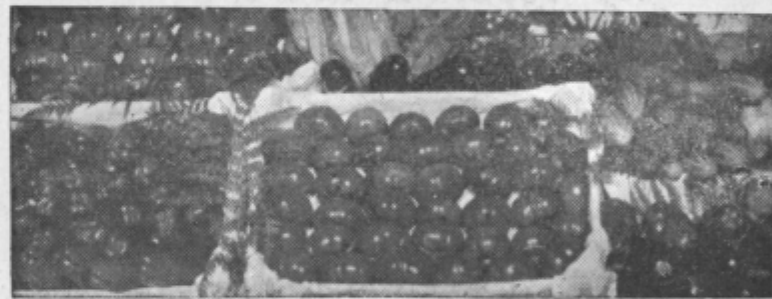
Toda včasih, ko sanjari ali zvečer ko leži in strmi v temo, mu kot na filmskem platnu bežijo pred očmi slike tistih, ki so zato, kar on sedaj ima, darovali življenja. Takrat

bi rad jokal, zbežal proč od vsega in vseh, ki uživajo priborjeno svobodo. Takrat poišče one, ki so z njim delili trpljenje in upe, četudi na drugem koncu domovine. Vse je družila slej ko prej ista vera v bodočnost.

Ko se vrne domov, prevzet od grozot, ki so mu ostale v spominu, zamaknjen v spomine, ki jih hrani najgloblje v srcu, pa se znajde zopet sredi vsakdanjih malenkosti in nadlog. Toda kako naj razloži ženi, da je še enkrat in že stotič doživel trenutke, o katerih strahotah ona ne ve nič, pa tudi če bi ji povedal, bi tega ne mogla razumeti.

Tedaj si želi le za trenutek malo obzira in miru, da se vrne v največji čas svojega življenja. E. O.

Prilagodimo jedilnik cenam in letnemu času

Jagodna juha: Skozi sito pretlačimo pol kilograma jagod, malin ali drugega sadja, vmešamo penasto 15 dkg sladkorja in polijemo z mlekom (1 in tričetrt litra). Če namesto sadja uporabljamo mezo ne potrebujemo sladkorja. Serviramo hladno!

Poletna sadna solata: 5 dkg sladkorja zavremo z 1/8 l vode in s sokom pol limone ter polijemo na 10 dkg očiščenih breskev, 10 dkg očiščenih marelic in enako količino sliv ali drugega sadja. Juha naj dlje časa stoji. Serviramo hladno, po želji s stepeno sladko smetano.

Mešana sadna solata: skodelico hrušk in jabolok, skodelico polovičnih sliv, pest orehov (mandljev), in po želji še nekoliko dateljev ali

smokev zrežemo na majhne koščke. Polijemo s segretim sokom pol limone s tremi žlicami sladkorja, ki smo mu dodale kozareček konjaka in čašo belega vina. Solata naj dlje časa stoji!

Zimska sadna solata: 2 jabolka, 2 hruške in 2 oranži (lahko ju nadomestimo z drugim sadjem), zrežemo na rezine in polijemo s sokom pol limone, 4 žlice vode, žlico ruma in 30 dkg sladkorja. Sadje olupimo!

Zelenjave ne pripravljamo v omaki, marveč kuhano zabelimo z maslom in drobtinami. Tako pripravljena jed je ohranila vitamine, privlačna je za oči in tudi dela smiselno imele manj kot sicer. Tako lahko uporabimo vsako zelenjavo. E.

ZLOGOVNICA

1	5
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	

a - am - ame - be - bi - bij - bra - bha - ci - cus - či - dar - del - di - did - er - ga - ise - iv - iz - ja - ja - ja - ka - ka - ki - kr - la - ler - lji - me - mi - mon - na - ne - ni - ni - nik - nost - o - or - pe - pe - pi - po - prst - ra - re - re - re - ri - ro - ska - sta - še - ščan - ti - to - to - tov - tr - tu - ul - ve - vo - vost - wa.

Iz gornjih zlogov sestavi 20 besed naslednjega pomena:

1. ruski lirski in epski pesnik (1814—1841), 2. zelo redek, malo raziskan element, 3. prislov, 4. naziv za umetnost kristjanov v prvih stoletjih našega šteta, 5. grški zgodovinar, pisec znamenitega dela o peloponeški vojni, 6. dišča snov iz kitovega drevesja, 7. prostodušnost, 8. reka v jugo-vzhodni Franciji, 9. gnojni šir (lat.), 10. otok blizu Visa, znan po znameniti kraški »Modri jami«, 11. panoga medicine (izravnavanje pohabljenih telesnih kosti), 12. mesto v Indiji (blizu Delhija), 13. znani slapovi na reki St. Lawrence v Sev. Ameriki, 14. izbruhni, 15. nestrobnost, 16. enocelčne živali, 17. ponovitev, povzeten (tukaj), 18. prevleka za prst, 19. žensko ime, 20. pesniška podoba, v kateri z drugo besedo povemo isti pojem.

Prvo in peto besedo vsake besede vpiši v navpična stolpca.

Črke v prvi in peti navpični vrsti dajo znana verza.

ŠE O GRADNJI ŠOLE NA HUDINJI

Prav je, da je naša javnost poučena o izvajanju gradbenih del šole na Hudinji, vendar je treba nekatere očitke o delu gradbenega odbora, ki so bili predmet razprave na seji občinskega ljudskega odbora, natančneje pojasniti.

Po odklonitvi prvotnega načrta za kompleksno zgradbo osnovne šole in nižje gimnazije je bil sprito visokih stroškov in zahtev šolske reforme naročen cenejši in ustrenejši gradbeni načrt. Z gradnjo šole je bilo treba pohiteti, to pa zaradi bojazni, da bo že v najkrajšem času treba uvesti na celjskih šolah tretjo izmenjo. Ko so bila sredstva zagotovljena, je Svet za šolstvo v naglici naročil pri Projektivnem biroju v Ljubljani in direktno pri inž. Novinski nov načrt s prošnjo, da ga čimprej izdelajo. To pa zato, da bi se gradnja čimprej začela in da ne bi zagotovljena sredstva v znesku 50 milijonov po poteku proračunske dobe zapadla.

S posebno uslužnostjo republiške komisije za potrjevanje projektov so bili načrti odobreni, le revizija načrtov za instalacije se je zaradi odsotnosti pristojnega poročevalca zavlekla in je bil zato Gradbeni odbor prisiljen skleniti pogodbo z IGP »Gradis« brez proračuna za instalacije. Stroški se v tem niso povečali, ker bi bili itak morali biti zajeti že v sklenjeni pogodbi. Pomankljivost je bila edino v tem, ker so bila sredstva za instalacije v pogodbi pomotoma izpuščena.

Med gradnjo je prišla do izraza izredno visoka talna voda, kar je povzročalo neprestano črpanje vode. Ko so bili temelji po načrtu že gotovi, se je ob navzočnosti glavnega projektanta pokazala nujna potreba, da se temelji zvišajo na primerno višino, kar je povečalo gradbene stroške.

Nadaljno podražitev gradnje je povzročilo klesanje (znižanje) betonskih prekladov za namestitve že po načrtu naročenih radiatorjev za centralno kurjavo, ker se njihova višina ni ujemala z velikostjo projektiranih niš. Da ne bi gledali čez okenske police ali stali na tleh v napoto učencem in v pomankljivost šodobne arhitekture, sta se nadzorni organ in izvajalec odločila za znižanje prekladov. Stroški so bili neizogibni.

Glede očitane izbire hrastovega poda je gradbeni odbor stal na stališču trajnejše trpežnosti v korist celotni stavbi. Očitane spremembe gredo tudi v račun izboljšanja sa-

nitarnih naprav, ki zaradi slabše izdelave povzročajo pozneje v šolskih proračunih visoke izdatke za popravila.

V nemali meri povzroča povišanje gradbenih stroškov nasipanje terena, zlasti zaradi dvignjenih temeljev in splošne ureditve šolske okolice.

Tipizirana šolska oprema je bila naročena pri podjetju »Lesna industrija Mestinje«, ki opremlja vrsto šol v Sloveniji.

Gradnjo nadzoruje poseben nadzorni inženir, ki je hkrati navezan na službo pri občinski komunalni in je z delom zelo obremenjen. Zato je sklep občinskega ljudskega odbora, da se v bodoče poveri gradnja šol Biralju za stanovanjsko in komunalno gradnjo v Celju, nad vse umesten. Le žal, da ga v času priprav za gradnjo šole na Hudinji še nismo imeli.

DEVET MENJALNIC V CELJSKEM OKRAJU

V skladu z novimi predpisi o menjavanju tuje valute, smo tudi na področju celjskega okraja dobili 9 menjalnic. Gre predvsem za kraje, ki dosežejo večji tujski promet. Take menjalnice so v Celju (Narodna banka, Putnik in hotel Evropa), nadalje v Laškem (hotel Savinja), v Logarski dolini (Planinski dom), v Sošanju (Komunalna banka), v Dobrni (zdravilišče) in nazadnje v Rogaški Slatini (hotel Slovenski dom in Komunalna banka).

Kronika nesreč

Mira Car iz Crikvenice je v Rogaški Slatini padla pod avto in si zlomila nogo. — Pri padcu si je zlomila nogo tudi Terezija Dečman iz Grobelnega.

S kozoletca je padel Jože Grušovnik iz Hrenove pri Strmci, zlomil si je desno roko. — V Cerovcu pri Sentjurju je padla s kozoletca Fani Kočvar. Pretresla si je kozoletca. — Stefan Radič je v Bukovžlaku padel s kozoletca. Poškodoval si je rebra. Tudi Franc Romih iz Rakovca pri Braslovci je padel s kozoletca. Pretresel si je kozoletca.

Daniil Skodnik iz Trnovelj in Stefka Rečnik iz Zepine sta se med vožnjo z avtomobilom pri Zdobrovi zvrnila v obcestni jarek. Pri nesreči si je Skodnik poškodoval glavo, Rečnikova pa si je zlomila nogo.

Marija Nunčič iz Bodreža pri Grobelnem je padla in si pri padcu poškodovala hrbtenico.

Pri delu s cirkularsko si je poškodoval prste na roki Edvard Kovacič iz Hrušovca pri Sentjurju.

Celjski trg

Cene v oklepajih veljajo za privatni sektor.

Krompir stari — (22); novi 28—30 (30); čebula 50 (50—60); česen 120 (120); stročji fižol, nizki — (50); visoki 60—75 (70—75); solata 50 (50—55); spinaci — (100); radič — (100); cvetača 80 (80—100); zelje 14 (100); zelje rdeče 30 (—); ohrovt 40 (30—40); koleraba 30 (30); peteršilj 100 (100); zelena — (100); paprika 114 (—); paradiznik 46—50 (—); grah — (50—80); rabarbara — (150); korenje 60 (60); kumara 54—70 (70); bučke jedilne — (40—50); pesa 50 (50); borovnice — (100); bruske 54 (70); ribez — (150); maline — (150); bruske 80 (80); marelice 80 (80—80); ringlo 58 (60).

Trg je bil ta teden precej bolj zalozen, vendar še vedno primanjkuje sadja, mleka, perutnine in jajc.

Cene krompirja in kumaram so občutno previse, ostali zelenjavi pa so že časa primerno padle.

Cene cvetja, katerega je na trgu vedno dovolj, so tudi previse, vendar, ker to ni nujno potreben artikel, ni pričakovati opaznega spusta.

Eva Orač

Uživajmo proste dneve

Tudi letos je Društvo prijateljev mladine v Celju pripravilo dnevna letovanja za otroke. To so pravzaprav izleti v naravo, ki so v toplih in sončnih dnevih združeni še s kopanjem v Savinji. Na sliki skupina otrok v vodi.

Na planine!

V planinah je zdravje in moč. To je že stoletje stara resnica, potrjena na tisočih v tisočih zdraviliščih in čilih planincev in ljubiteljev narave. Zato moramo, da nam ni treba teh vrstic izrabiti zato, da bi znova s starimi besedami priporočali planinsko turistiko. Raje vas povabimo na pota v celjsko in savinjsko območje, tja kjer celjsko Planinsko društvo vzdržuje krov za odpočitek.

Najbližja celjska planinska postojanka je Celjska koča, do nje pridemo v dveh urah, urnejši hribolazci še prej. V Celjski koči vodijo tri poti. Za vse tri je izhodišče savinjski most. Pri apnenici v Pečovniku se pota lotijo. Ena vodi še dalje ob železnici do naslednjega prostora in ob potoku naprej po bivši mestni hostii. Druga pot drži pri apnenici navzgor. Kdor se hoče naučiti lepega razgleda, se gredo ali pa od koče povzpne na Grmado. Se obirnejši razgled se mu nudi z nekoliko višjega Tavta. Tretja pot se drži ceste, ki polje do premostovnika v Pečovniku. Tam zavijemo na desno v Hudičev graben, divjeromantično skalnato tesno. Ko zapustimo tesen, krenemo proti desni na strmo pobočje, od koder nas zlozna gozdna pot privede do našega cilja. Celjska koča razpolaga s 50 posteljami, s čemer je zagotovljeno bivanje tudi večjim planinskim družbam, zdravstvenim kolonijam in posameznikom.

Druga planinska postojanka je Mozirski koča na Golteh. Glavno izhodišče za dostop na to planino je Mozirje. Golti so odrasle savinjsko-alpske Raduhe, njih severni del ima bolj oblike, ki spominjajo na Pohorje. Iz Mozirja k Mozirski koči vodi dvojna pot, dolgih okoli tri ure. Prva, zahodna je bolj strma in pelje mimo Radegunde; druga, vzhodna je položnejša, zato pa nekoliko daljša, in nas pelje skozi planinsko vasico Smihel. Na Mozirsko planino lahko dospemo tudi iz Smartna ob Paki oziroma iz Paške vasi. Od koče na

Golteh je po tri četrt ure na poedine vrhove s sijajnim razgledom: Medvedjak (1566 m), Boskovec (1590 m) in Ostri vrh (1579 m). Koča nudi vse leto ceneno in popolno oskrbo. Na razpolago je 130 ležišč.

Logarska dolina s svojimi potmi, izleti in turami za dopustnika, letovišča in weekend izletnike, turistična privlačnost prve vrste, vabi kar sama od sebe. Posebno milo alpsko podnebje, lepi pogledi in razgledi, mreža planinskih koč v obližju, vse to omogoča, da Logarska dolina nudi lep, prijeten, vsebinsko pomemben oddih.

Planinski dom v Logarski dolini razpolaga s 135 posteljami, v lepo urejenih sobah s tekočo vodo, z velikimi gošlinskimi prostori, s prostori za lastna naravnim parkom, z bazenom, s prostorom za camping in razne športne igre. Dom leži ob avtomobilski cesti, oskrba je prvotna in po najnižjih cenah.

Iz osrčja Logarske doline pridemo v dveh urah in pol na Okrešelj. To je krnica v višini 1400 m, najlepša krnica naših Alp, obdana s severnimi ostenji Brane, Turske gore, Rink, Kriza in južne stene Mrzle gore. Grede iz doline na Okrešelj nas pozdravi slap Savinje, ki se malo niže izgublja v prota. Na Okrešlju je lep Frischanov dom s 80 ležišči. Z Okrešlja vodi v osrčje planin cela vrsta turistovskih poti.

Krasen izlet je tudi v Robanov kot. Izhodišče mu je Rogovilec, tri četrt ure pred Solčavo. Iz Robanovega kota vodi štiriurni pot na Korošico (1800 m). Tamkajšnja koča, Kocbekov dom imenovana, nudi 60 ležišč in popolno oskrbo predvsem v poletnih mesecih. Koča ima krasno lego v okrogli dolini z bogato floro.

Spomnite se čistega zraka, svetlega sonca, opojnega vonja, ki ga izdihavajo gorska tla, pa samote in miru širnega razgleda po deželi — in boste šli v gore.

Borbo proti alkoholizmu na trdne temelje

Bolj kot kdajkoli prej je zadnje posvetovanje članov protialkoholne komisije pri okrajnem odboru Rdečega križa v Celju pokazalo, da si uspešno borbo proti alkoholizmu, kot družabnemu zlu, ni moči predstavljati samo s suho propagando, temveč predvsem s konkretnimi akcijami. Vzroki alkoholizma sami odpirajo ukrepe, ki bi jih naj celotna družba in ne samo člani okrajne ter občinskih protialkoholnih komisij, izvajala za odpravo problema, ki prizadeja težke udarce posamezniku, družini in skupnosti. V ta program spada v prvi vrsti zdravstveno in socialno svetlovanje, nadalje ekonomski ukrepi, javna zdravstvena in socialna skrb za družino itd. Konkretno delovno področje pa se odpira pri vzgoji staršev in otrok od najznejše mladosti, od posegov v šolah, tovarnah in predvsem še na vasi, kjer je pijanje prešlo že v navado. Tej borbi pa bo treba dati tudi materialno osnovo in zato doseči, da se

bo ustrezen odstotek davka na alkohol ne plačuje uporabljal za preventivno delo, za borbo proti alkoholizmu, ne pa za odpiranje novih gostinskih lokalov.

Kot vse kaže bo najtežje delo na tem področju na naši vasi. Prepričevanju, da alkohol uničuje človeka in družino, bo treba dodati še nasvete za pridelavo sadnih sokov, za sušenje sadja itd. Hvaležno delovno področje se odpira tudi v podjetjih, kjer naj bi skrbeli za večje uživanje brezalkoholnih pijač med delovnim odmorom, kjer naj bi skrbeli, da se razni izleti ne bi sprevrgli v pijačevanje ipd. Pogostejši in ostrejši naj bi bili še pregledi voznikov motornih vozil. Pri vsem tem naj bi vodilo načelo, da se izgube zaradi posledic po alkoholizmu dosti večje, kot pa dobri, ki jih dajeja proizvodnja in trgovina z alkoholnimi pijačami. In še, ne gre za vzgojo asketov, ampak za zmanjšanje števila tistih znanih in neznanih pivcev, ki jim je prekomerno pitje alkohola prešlo v navado.

Tehniška srednja šola v Celju

V preteklih dveh letih je Ljudska univerza v Celju organizirala tečaje za I. in II. letnik tehniške srednje šole in so letos v juliju vsi prijavljeni slušatelji uspešno opravili izpite pred komisijo s Tehnične srednje šole v Ljubljani. Ker ti slušatelji želijo nadaljevati študij in ker se prijavlja precejšnje število novih, obstoja možnost, da ti oddelki na Ljudski univerzi postanejo delavski oddelki redne šole v Ljubljani s sedežem v Celju. Da bi lahko ugotovili število reflektantov in se pogovorili

o pogojih, vabi Ljudska univerza v Celju vse dosedanje slušatelje I. in II. letnika in novince, da se zbere v torek, 28. VII. ob 18. uri v pritličju Učiteljskega doma, kjer bodo dobili potrebna navodila in informacije. V nov. I. letnik se lahko vpišejo absolventi osemletnih, industrijskih in vajenskih šol, ki so v kakem podjetju v Celju in okolici vključeni v delovni proces. Na to možnost opozarjamo tudi vodstva podjetij, ki naj svojim najposposobnejšim delavcem omogočijo nadaljnji študij.

Ukinitve dijaškega doma na Vranskem

Svet za šolstvo pri ObLO Zalec je na svoji seji razpravljal o ukinitvi dijaškega doma na Vranskem, ker le-ta ni rentabilen in se kljub prizadevnosti kolektiva komaj vzdržuje. Razen tega so bile razmere nevzdržne: upravniki je bil hkrati še ekonom, računovodja itd., vzgojiteljica administratorka, medtem ko je bila kuharica obenem tudi sobarica, perica, snazilka itd. Tudi zanimanje za internat je zadnja leta upadlo. Zato je svet sklenil, da ga s šolskim leto 1959/60 ukine, hkrati pa predlagal Vrančanom, da bi razmislili

o ustanovitvi otroškega vrtca, vendar med njimi za to ni bilo zanimanja. Tako bodo zdaj prostori internata služili izobraževanju odraslih, v poletnih mesecih pa za počitniška letovanja. Nadalje pa bo svet za socialno varstvo sklenil pogodbo s kakšno obmorsko občino, da bi nudil tamkajšnjim otrokom za enake protiusluje trimesečno zavetišče.

V zimskih mesecih bodo v internatu različni tečaji kmetijsko-gospodarskih šol.

J. G.

Ob Paki, zdaj že regulirani, raste novo mesto. — Novo Velenje. Podoba novega rudarskega mesta se tako hitro spreminja, da je danes zastarelo tisto, kar je bilo včeraj novo. Pridne roke velenjskih rudarjev, gospodinj, mladine in drugih vsak dan spreminjajo lice novega naselja, urejujejo pota, ravnaajo nasade itd. Proti koncu prihodnjega meseca bo središče Novega Velenja povsem urejeno. Takrat pa bo odprta tudi razstava komunalne dejavnosti. Na sliki del novih velenjskih velikanjov.

Ta teden »samo« 3 nesreče

Prejšnji teden v četrtek se je ob eni uri dvajset minut zjutraj pripetila v Celju na Vranskem huda prometna nesreča, ko je voznik osebnega avtomobila, lasti Tovarne papirja Količeva, Z. lokar Vlado med vožnjo zaspal ter zavozil s ceste, podrl smernik, nato debelo jablano in se prevrnil. Zaradi velike hitrosti (90 kilometrov na uro) je bil ob trčenju avtomobil popolnoma uničen. Šofer laže poškodovan, medtem ko sta ob sopotnika dobila zelo težke telesne poškodbe.

Nesreča se je pripetila zaradi pretrujenosti šoferja, ki je bil na poti dvajset ur.

V pomedeljek se je na križišču Cankarjeve in Gubčeve ulice pripetila lažja

prometna nesreča, pri kateri je bil laže poškodovan Kolesar Zagorinec Jože iz Skofje vasi. Le-ta je privozil iz smeri od postaje v Gubčevu, in vtem, ko je zavijal, mu je nasproti pripeljal nekoliko po levi voznik osebnega avtomobila Pristovnik Jože ter ga z zadnjim blatnikom podrl. Škoda na kolesu je za okrog deset tisoč din.

V torek ob štirih zjutraj je v Petrovčah prišlo do težje prometne nesreče. Voznik tovornega avtomobila s prikolico Pihir Ivan iz Srbije je zaspal za volanom, podrl obcestni steber in se prevrnil na levo stran ceste. Škoda na avtomobilu cenijo na okrog 120.000 din.

Tudi do te nesreče je prišlo zaradi pretrujenosti voznika.

Iz male žage - veliko podjetje

TAM, KJER JE NEKOČ STALA NEZNATNA ŽAGA, STOJI DANES ENO NAJVEČJH INDUSTRIJSKIH PODJETIJ CELJSKEGA OKRAJA — LESNO INDUSTRIJSKI KOMBINAT »SAVINJE« — SPODNJA HUDINJA.

PODJETJE ZAPOSLUJE 590 LJUDI, KI USTVARJAJO PO OKROG DVA MILIJONA LETNEGA DOHODKA.

V PRVEM POLLETJU JE BIL ZA 510 MILIJONOV DINARJEV PROMETA, OD TEGA SO IZVOZILI ZA 112 MILIJONOV DEVIZNIH DINARJEV BLAGA. 95% CELOTNE PROIZVODNJE ODPADE NA IZVOZ V POLJSKO, SVICO, ANGLIJO, VZHODNO NEMCIJO, RU-SIJO, EGIPT ITD.

PREDVIDEVAJO, DA SE BO PROIZVODNJA DO KONCA LETA SE MOČNO POVEČALA.

Okusno in sodobno

To je samo nekaj skopih podatkov, ki mi jih je direktor tovariš Golc Edi »nametale« v beležnico kar med hojo skozi deset tisoč kubičnih metrov hlodovine, kolikor je na vsem obsežnem prostoru tega kombinata. Za kak daljši razgovor namreč ni bilo časa, zato sva tudi vseh osem obratov le preletela.

Pa vendar — les je danes in bo najbrž tudi še v bodočnosti ostal eden izmed bistvenih, nepogrešljivih artiklov tako gradbeništvu kakor notranje arhitekture. Brez lesa si ni mogoče namreč zamisliti nobene stavbe (če nič drugega so le-

Direktor Edi Golc

sena vrata in okna), nobenega stanovanja, in prav nič verjetno ni, da ga bo lahko nadomestila kakršnakoli umetna masa. Njegova uporaba, kakor znano, je najraznovrstnejša — od navadnih okornih stebrov, na kakršne so Italijani postavili svoje Benetke, do dragocenih rezbarskih mojstrov in srednjega ve-ka ali kiparskih figuracij dandanašnjih dni.

Po večini so vsi obrati starejšega datuma, le dva ali trije so novi, sicer ne toliko novi po obliži kolikor po vsebini.

Po tem, ko sva obšla žago, sva se znašla v sodarni, to je, v obratu, ki je osvojil nov način izdelovanja embalažnih sodov iz bukovih vezanjskih plošč. Dimenzije sodov so različne, namenjeni pa so predvsem naši kemični industriji. Lani so zanje sprejeli jugoslovanskega Oskarja za embalažo.

Tam, kjer je bil še do nedavnega bunker za krompir, izdelujejo danes sredice, panelke in šper plošče; nekdanja tovarna sadnih sokov pa se je spremenila v tovarno pohišva, ki je skorajda celotno proizvodnjo usmerila v izvoz, in furnirnico, katere produkcija znaša letno okrog 800 kubikov plemenitega in 1000 kubikov luščenegega furnirja. S spretno organizacijo in požrtvovalnostjo so tu namestili za enkrat le dva stroja (poleg kotla za parenje furnirske hlodovine), ki pa sta bila oba izdelana doma, kar pomeni hkrati velik uspeh naše industrije. In čeprav bi se morda zdelo, da obrat z enim samim oziroma dvema strojema ne more zadostiti vsem potrebam, je vendarle res, da so zaloge furnirja dovolj velike. V skladišču namreč dopolnjujejo vsak dan nove sklade furnirja.

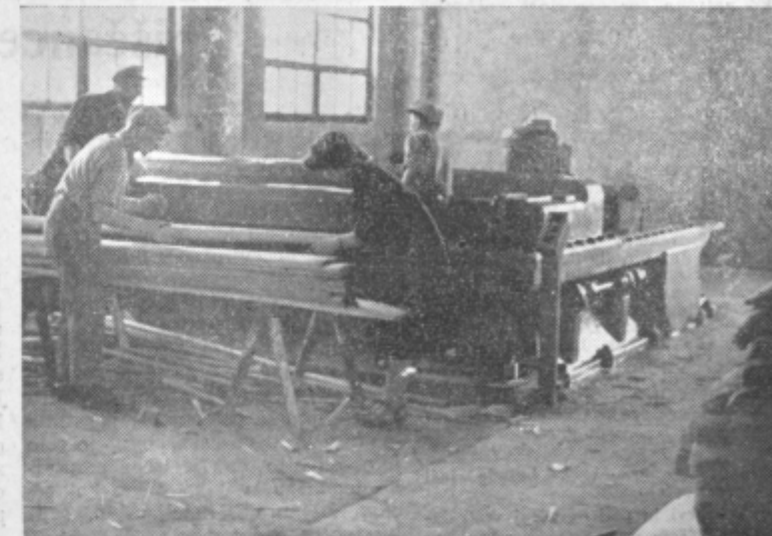
Med ostalimi obrati je tu še les-

na galanterija, zabojsarna, obrat za lesno volno in remont.

Ze bežen vtis daje slutiti močan monolitni kolektiv, veliko delovno storilnost ter umno in smotno organizacijo — vse tiste komponente, brez katerih ni mogoče pričakovati velikih uspehov in dobrega gospodarstva. Pri tem pa ima poglavitne zasluge nedvomno in predvsem vodstvo tovarne s prizadevnimi di-

rektorjem na čelu, saj je torej znano, da so z veliko voljo, s požrtvovalnostjo in sposobnostmi ustvarili iz skromnih začetkov danes tako veliko lesno industrijsko podjetje, ki poleg tega, da krije domače potrebe, doprinese skupnosti tudi dragocena devizna sredstva, v čemer se kaže pravilna gospodarska politika in visoka delovna zavest.

dhr

Furnirnica

Telesna vzgoja in šport

Metka in Ingrad zmagovalca v štafetnem teku

V okviru prireditev na čast občinskega praznika Celja je bil v ponedeljek zvečer po mestnih ulicah tradicionalni štafetni tek članov in članic celjskih delovnih kolektivov. Čeprav udeležba ni bila najboljša, saj smo pogrešali celo

kolektive, ki so v prejšnjih letih na tekmovanju zmagovali, pa je tek vendarle dosegel pravi lep uspeh. Prve so šle na štart ženske. V tej konkurenci tekačice Metke niso imele večjih težav. Zmagale so s precejšnjo pred-

nostjo. Vrstni red pa je bil: 1. Metka 5:18,0, 2. Zavod za socialno zavarovanje 5:21,0, 3. Ingrad 5:25,0, 4. Komunalna banka 5:27,5 in 5. Aero 5:47,2.

Dosti bolj ogorčena borba se je vodila med moškimi tekmovalci. Tu je vse do 50 metrov pred ciljem volila štafeta Tovarne emajlirane posode, nakar je zadnjemu tekaču na ovinku spodrsnilo. Zaradi padca je izgubil prednost, pa se kljub temu še uveljavil na drugo mesto. Rezultati: 1. Ingrad 1. 5:41,0, 2. TEP 5:42,7, 3. Celjski tisk 5:57,4, 4. Metka 5:58,6. Druga ekipa Ingrada je zgrešila pravo smer.

Obema zmagovalnima ekipama, sicer pa po trem najboljšim štafetam je sekretar Občinskega odbora Zveze borcev tov. Riko Presinger tik pred predvajanjem filma »Aleksa Dundič« razdelil pokala, oziroma lepa priznanja.

Športni uspehi ŽIČNE

V zadnjih nekaj mesecih se je nogo- met v tovarni žičnih izdelkov »Žične«, neverjetno razgibal. Skoraj isto pa bi lahko dejali za kegljanje in namizni tenis. Kolektiv, ki šteje le boriš 140 delavcev in uslužbencev, pa v športnem merilu predstavlja kar precejšnjo silo. Naj omenimo nekaj rezultatov, ki jih je dosegla nogometna ekipa po delav- sko športnih igrah »Žične«: premagali so Partizan Smartno ob Paki 5:4, Partizan Zreče 6:3, Partizan Laško 5:2, Pa- pirnico Večje 5:1 in 4:0, Kovinotehno 4:2, Ingrad 5:4, Konus Sl. Konjice 2:1 in 4:0 itd.

Do pričetka novih delavsko športnih iger, ki so zdaj v polnem razmahu, nogometna ekipa od 15 odigranih tekem ni pretrpela niti enega poraza. Šele v tem tekmovanju se ji je zataknilo in je izgubila s 3:0 proti Idru.

V tekmovanju, ki ga je razpisal ObSS Celje, nogometna sekcija ni najbolje startala, kljub temu pa se trenutno drži »zlate« sredine, sicer pa je do konca tekmovanja še zadosti časa.

Vzporedno z uspehi nogometne sek- cije, pa od časa do časa tudi kegljači pripravijo kakšno prijetno preseneče- nje. Naj v ilustracijo omenimo samo precej hud poraz podzveznega ligaša »Kovinotehne« s kar 60 lesi razlike. V tekmovanju delavsko športnih iger so se zelo dobro plasirali. V štirih nasto- pih so podrl nad 1100 lesov.

Uprava in sindikalna podružnica, ka- terima gre na tem mestu precejšnjo zahvala za veliko razumevanje, jim bo- sta stala še nadalje ob strani, kajti ne, da sta zadovoljni samo z uspehi na športnem polju, temveč tudi z delom, ki ga športniki opravljajo med rednim delovnim časom.

Na obisku pri državni prvakini

Na zadnjem zveznem zletu Partizana v Beogradu je štirinajstletna Marina Jančevič iz Slov. Konjic postala državna prvakinja v mnogoboju za pio- nirke. Zraven tega pa je vrsta pionirk konjskega Partizana na istem tekmo- vanju dosegla častno četrto mesto.

Ko je naš dopisnik obiskal mlado prvakino, mu je zaupala, da hodi redno k telovadnim vajam, da ima največ ve- selja z metuljem žoge, kjer je dosegla že rezultat 42 m ipd. Prvo mesto v mno- goboju je dosegla tudi na republiškem tekmovanju, maja letos v Ljubljani. V Beogradu je bila konkurenca huda, saj je nastopilo 12 vrst iz vseh re- publik, oziroma 140 najboljših pionirk v državi. Od petih disciplin je kar štiri končala z najvišjo možno oceno desetih

Koča v Logarskem kotu

Ceprav je planinska koča v Lo- garskem kotu odprta šele nekaj me- secev, je že zdaj postala priljub-ljena postojanka. Predvsem jo obis- kujejo planinci in izletniki, ki se podajajo iz Logarske doline do sla- pa Rinke, ali pa še dlje v vrhove Savinjskih Alp. Res je, da je za- enkrat še skromno urejena in opre- mljena, toda zato nič manj mikavna. Ima osem sob ter 17 postelj. Ce- lotna enodnevna oskrba pa stane

550 din. Kočo oskrbuje planinsko društvo Solčava. Če bo društvo do- bilo potrebna sredstva, potem bodo nedaleč od postojanke (807 m) zgradili nove prostore za kuhinjo, v sedanji koči pa vse prostore na- menili za prenočišča. S tem bi znat- no povečali zmogljivost in tako ustregli vsem tistim, ki iščejo v mirnem planinskem svetu vsaj ne- kaj dni počitka in odmora.

-mb

Odličen nastop Lorgerja in Leška

Preteklo soboto in nedeljo je bil v Krakovem meddržavni dvoboj atletskih reprezentanc Poljske in Jugoslavije. V jugoslovanski vrsti sta nastopila tudi dva Celjani — Stanko Lorger in Roman Lešek, ki sta več kot častno in uspešno opravi- la svoje naloge. Tako je Lorger zmagal v teku na 110 metrov čez ovire z odličnim časom 14,1 sekun- de, razen tega je delil drugo me- sto v teku na 100 metrov z istim časom 10,5 sekund kot zmagovalec, v teku na 200 metrov pa je bil tre- tji (za Snajderjem) z 22,2 sekunde. Lešek je svoj najboljši uspeh do- segel pri skoku ob palici in s 4,40 m zasedel prvo mesto. Poleg tega se je pri skoku v daljino s 702 cm uveljavil na četrto mesto.

V končnem ocenjevanju je zma- gala Poljska s 124 točkami pred Jugoslavijo, ki je zbrala 88 točk.

Nogomet

Mlada reprezentanca FLRJ : Kladivar 3:1 (1:1)

V sredo popoldne je v Celju nastopila mlada državna reprezentanca v nogo- metu. Srečanje s Kladivarjem je odlo- čila v svojo korist z minimalnim rezul- tatom 3:1, polčas 1:1. Gostje so bili teh- nično dosti boljši, toda pred golom silno

slabi strelci. Sicer pa je bila tekma slaba in ni zadovoljila številnih gledal- cev.

V predtekmi je Olimp zaslužno od- pravil drugo ekipo Kladivarja s 5:2, polčas 3:2.

RUDAR (Velenje) : TRŽIČ 2:1

V šestem kolu kvalifikacijskega turnirja za vstop v enotno sloven-

ske ligo je najstoria velenjskega Rudarja na domačem terenu od- pravila Tržičane z 2:1. Po tem ko- lu zaseda Rudar tretje mesto z ena- kim številom točk (7), kot jih ima drugoplasirana Nova Gorica. Tre- nutno na prvem mestu je Ilirija z devetimi točkami.

Kot vse kaže se bo glavna borba za prvi dve mesti razvila med mo- štvili Ilirije, Nove Gorice in Rudar- ja iz Velenja.

Sedmo kolo pa je prineslo Velen- čanom nepričakovani poraz. Z enim golom razlike so na domačem tere- nu izgubili tekmo s ptujsko Dravo.

DELAJSKE SPORTNE IGRE LEP USPEH INGRADA

Ob koncu tedna je bilo na celjskih športnih igriščih živo. V Celju se je zbralo 577 gradbincev iz 12 gradbenih podjetij. Celjani so se tudi tokrat lepo odrezali. Osvojili so največ prvih mest, pa tudi kot moštvo so bili najbolj ho- mogeni.

Posamezni rezultati:
Nogomet (4 moštva): 1. Ingrad, 2. Go- rica; namizni tenis (9 moštev): 1. Slo- venija ceste, 2. Sošanj; odbojka (8 mo- štev): 1. Ingrad, 2. Novo mesto; keglja- nje moški (7 moštev): 1. Ingrad, 2. Slo- venija ceste; streljanje ženske: 1. Gra- dis, 2. Ingrad; streljanje moški: 1. Gra- dis, 2. Ingrad; šah (8 moštev): 1. In- grad, 2. Slovenija ceste.

TELOVADNA AKADEMIJA V KONJICAH

Prejšnjo soboto je konjiško TVD Partizan priredilo uspe- lo telovadno akademijo na pro- stem. Gledalci so ob tej prilož- nosti videli, da redne vaje član- stva in mladine niso zaman. Ze- limo, da bi takih prireditev imeli v Konjicah še več.

V. L.

Steklarna

Boris Kidrič

ROG. SLATINA

proizvaja

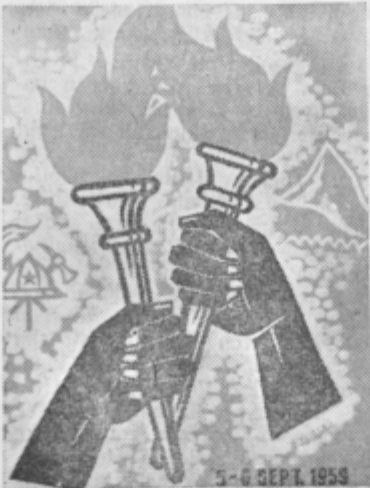
luksuzno brušeno in
kristalno steklo

CREPPE NYLON
DOKOLENKE
M O S K E

P O L O

TOVARNA NOGAVIC IN
DROBNE KONFEKCIJE Polzela

Zbor gasilcev v Rogaški Slatini 5. - 6. 9. 1959

5-6 SEPT. 1959

SPORT V KRATKEM

SENTJURSKI SPORTNIKI SO TEKMOVALI

V počastitev jubilejnega leta Zveze komunistov (ter 50-letnice društvenega obstoja je Partizan v Sentjurju pripra- vil bogat program prireditev.

ODBOJKA. Sentjur : Smarje (člani) 5:0, Sentjur : Rog. Slatina (mladinci) 2:0, Sentjur : Smarje (mladinke) 2:0.

V nogometu je domače moštvo prema- galo celjskega Zlatarja s 6:1.

V namiznem tenisu so Sentjurški igralci odpravili Ponikvo s 6:5.

ATLETIKA. Člani: višina F. Urbajs 182; daljina: R. Urbajs 630, krogla: Podgoršek 12,50. Mladinci, višina: Sporn, Bakija in Kopinsek vsi po 150, daljina: Sporn 560, krogla: Sporn 11,60. Mladin- ke, višina: Zupanc 150, daljina: Urbajs 410 cm.

I. M.

PRODAM

MONTAŽNI MOTOR za 15.000 din pro- dam. Osebnik, Sempeter v Savinjs- ki dolini.

OSEBNI AVTO znamke »Steyer« v prav- dobrem stanju prodam za 320.000 din. Naslov v upravi lista.

POLOVICO HISE (nekaj popravila) vseljuje takoj, prodam. Naslov v upravi lista.

OBVESTILO

Naslove za oglase, ki so pod šifro, ne izdajamo, oziroma ne pošiljamo. Za takšne oglase vložite pisne ponudbe.

Za ostale oglase, za katere se naslovi in informacije dajejo v upravi lista, bomo pisмено od- svarjali le, če bodo priložili v svojih pisnih priložili znamko za din 50.

Sprejemanje oglasov in objav zaključujemo vsako sredo ob 12.

Uprava Celjskega tednika

RAZPIS

Okrajna zadružna zveza Celje razpisuje za svoj čebe- larski obrat naslednja delovna mesta:

1. UPRAVNIKA OBRATA

pogoj inženir agronomije s specializacijo v čebelarstvu;

2. DVA ČEBELARJA

pogoj kmetijski tehnik ali absolvent nižje kmetijske šole s čebelarsko usmeritvijo — s prakso v tej stroki.

Plača po dogovoru.

Ponudbe z izčrpnim življenjepisom in potrebnimi doku- menti je dostaviti na Okrajno zadružno zvezo Celje do 31. av- gusta 1959.

RAZPIS

Na podlagi 58. člena uredbe o kmetijskih zadrugah (Uradni list 18/58) razpisuje komisija za imenovanje upravnikov kme- tijskih zadrug pri Občinskem ljudskem odboru Zalec mesto

UPRAVNIKA

KMETIJSKE ZADRUGE SEMPETER

Pogoji: Visoka, srednja ali nižja strokovna izobrazba in potrebna praksa v kmetijstvu in kmetijskem združništvu.

Kolkovane prošnje z življenjepisom, dokazili šolske in stro- kovne izobrazbe ter prakse je treba poslati Občinskemu ljud- skemu odboru v Zalcu najkasneje do 31. avgusta 1959.

HMEZAD

zadružno trgovsko podjetje za izvoz hmelnja, Zalec

ZAPOSILI

od 1. sept. 1959 dalje za čas sezone, t. j. za dobo 3—6 mesecev

30 do 40 delavcev

iz bližnje okolice Zalca v starosti nad 18 let za pomožna dela: signiranje, nakladanje, vlaganje, prevoz hmelnja, žveplanje, kurje- nje in izpraznjevanje komor itd.

Plača po dogovoru.

Javiti se osebno v tajništvu podjetja.

RAZPIS

Na podlagi 21. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52/57) razpisuje komisija za razpis mest direktorjev podjetij pri Občinskem ljudskem odboru Zalec mesto

DIREKTORJA

TRGOVSKEGA PODJETJA »DOM« ZALEC

Pogoji: Visokokvalificiran trgovski delavec s 5-letno prakso na vodilnem mestu v trgovini ali kvalificiran trgovski delavec z 10-letno prakso na vodilnem mestu v trgovini.

Kolkovane prošnje z življenjepisom, dokazili šolske in stro- kovne izobrazbe ter prakse, je treba poslati Občinskemu ljuds- kemu odboru v Zalcu najkasneje do 31. avgusta 1959.

CVETJE IN TRNJE

Bodikave kakteje so svojevrstne rože. Baje jih je nekaj sto vrst, od izredno majhnih, do pravcatihr dreves. Kakteje niso radodarne s cvetjem kot druge rože. Nekatere cve-

tejo vsako leto enkrat, druge vsakih nekaj let, so pa tudi take kot so agave, ki vzcvetijo samo enkrat in potem odmrejo.

Pred dnevi je pri Cvetkovih v Celju zacvetela kakteja kar s petimi cveti. Popki so se razcveteli čez noč in zjutraj presenetili svojo gojiteljico. Kakteja je stara nad 10 let, toda tokrat prvič s pravcatim šopkom na bodikavem stebelu. Cvetje je belo z vijoličastim prelivom. Kakteja je cvetela samo en dan, potem pa so cvetovi oveneli. -k.

5 za meteorologe

Julij nas ni razočaral, niti ni razočaral meteorologov, ki so v tem času obetali lepo, toplo vreme, čas za dopuste. Se prevroče je. Vsi namreč ne moremo na dopust enkrat — ko je vreme najugodnejše. Vendar ne kaže, da bi se s soncem prepirali. Koristil tak prepir vsekakor ne bi. Zato je bolje, da pogledamo kako bo vreme vnaprej in kaj obeta onim, ki bodo na dopust šele šli.

Do okoli konca julija bo še lepše vreme. Le kratke vmesne nevihte nam obetajo — predvsem v popoldanskih urah. V zadnjih dneh, pravijo meteorologi, lahko pričakujemo več dežja. Tu in tam tudi točo, vendar ne bo hudo. Kljub temu pa sončno, vroče in primerno za po-

Osamljenim brodolomcem so bile steklenice življenja vredne. Vanje so zapisali svoje upanje na rešitev in jih predali neskončnemu morju. To je davna preteklost? Res, že preteklost?

Pred dvema leti je švedski mornar Ake Viking iz šale in zavoljo dolgega časa napisal listek, s katerim prosi vsako čedno najditeljico, da bi mu s pismom preganala dolgčas na dolgih vožnjah...

Letos je steklenico pobral nek sicilijanski ribič. Našel je listek in ker je bil šaljivec, ga je dal svoji lepi hčeri Paolini. Paolini je bilo tudi dolgčas in je seveda iz šale pisala mornarju Vikingu. Tokrat pisma niso več potovala v steklenicah, temveč z letali. Vsako je bilo priskrbenje in končno je pred kratkim na sicilijški obali pristal Ake Viking. Zdaj mornarju ne bo več dolgčas, kajti čisto zares sta se poročila s Paolino.

Toda to je le ena izmed romantičnih zgodb o steklenicah v morju. Leta 1894 je škotski znanstvenik zaupal tokovom Severnega morja

VSEMIRSKI POTNIK NE BO VEDEL NIČ POVEDATI

Strokovnjaki, ki se ukvarjajo s pripravami za polet v vesolje, so poklicali za sodelavce tudi zdravnike, ki proučujejo kako bodo razne komaj znane prilike vplivale na človekov organizem. Tako je general dr. Flickinger izjavil, da se bo ji možnosti, da bi človek na poletu v vesolje izgubil smisel za registracijo dogodkov in da si ne bo mogel prav ničesar zapomniti.

Ce je res tako, potem je bolje, da človek kar pozabi na vseмирsko plovbo.

nad 2000 steklenic in čez 1400 obeleženih kosov lesa. In kaj je dosegel? Točno je ugotovil morske tokove, le-ti pa so globinskim ribičem v veliko pomoč, če jih poznajo.

Se bolj pretresljiv je dogodek japonskega mornarja Matusjame, ki je leta 1784 pred smrtjo za kolero

na otoku kamor se je s tovariši po brodolomu rešil, na kosček lesa izrezal vso tragedijo v črke in to poročilo zaupal steklenici v morju. Steklenica je taval po morju in leta 1935 so jo našli. In to tik ob pomolu njegove rojstne vasi Hiratetamura.

Svetovna potnika v Celju

Pred dnevi se je v Celju ustavil avtomobil, ki je bil čudno poslikan z imeni mest in državnimi zastavami. Kot navadno, kadar ima avtomobil obešeno inozemsko tablico, se je nabralo okoli vozila polno opazovalcev, kajti Celjani smo, kot kaže, sila radovedni ljudje.

Tokrat se je vsaj splačalo. Podatke o dogodku smo dobili skozi odprto okno uredništva od gruč komentatorjev s ceste. Potnika

sta bila dva Švicarja, ki sta z avtom prepotovala domala ves svet. Prevozila sta Ameriko, Afriko, del Azije in Evrope. Na poti sta si nabrala tudi majhno menažerijo redkih živali. Ustavljata se kjerkoli nanese. Ce se jim kraj dopade, ga ovekovčita z napisom na karoserijo voza, ki se že ne vidi pod napis.

Zvedeli smo, da njuna pot še ni končana. Nismo zvedeli kako se podjetneža imenujeta, kot nismo zvedeli če bo tudi Celje našlo kak kotiček še neposlikan na površini voza.

V tistih zabojčkih in košarah, ki sta jih imela spravljene na zadnjih sedežih vozila so bile baje tudi kače. To je zanesljivo sredstvo proti »avtostoparjem«. Tega, ker sama nista nič povedala, ni težko naslutiti. K.

STEBRIČKI IN OBLINE

Tistega dne je Demeter Dorski ugotovil, da njegove palače nimajo življenja. Bile so čudovite in nenavadne, vendar marmor, bodisi tudi tako izbrano sklesan, je ostal kamen.

Obupan je opustil sleherno misel, da bi se še ukvarjal z gradnjo najveličastnejših in najlepših zgradb, ki so mu jih narekovali veliki tribuni. Šel je, da bi pozabil na visoke stebre, ki je vanje vklesal žlebove, da bi ne gledal več glav s triglji in metopami.

Stopal je ob skalnati pokrajini pri termopilski ožini in poslušal pljuskanje morja. Pene, pene, pene... Ko bi človek mogel ustvariti iz kamna življenje! Ko bi zmogel, da bi v gledalcu zakipelo, kakor kipi morje, da bi ga kamnite oblike stresle v dno srca. Ko bi mogel...

Hotenje pa še ni uvel! Treba je spodbude. Ta pride čisto v kaj nenavadni podobi!

Izza neke skale je tedaj stopilo mlado dekle. Okopalo se je bilo v morju in njeni dolgi težki mokri lasje so se ji lepili na hrbet. Pretegnilo se je na soncu, vzelo se je na prste in sprožilo roke proti nebu. »O čudovito dekle!« je vzkliknil sam pri sebi Demeter Dorski in v njem je vse kipelo. Kakšne oblike, kakšen kip!

Demeter ni dolgo pomišljal. Svoje kipenje je hotel spremeniti v marmor. Začel je klesati in sklesal je čudovite obline. Dekle je strmel v čudaka, ki je kakor nor razbijal po kamnu. Ko je bil že skoraj gotov, se ji je posvetilo, kaj hoče. Stopila je k sklesanemu steburu in se privila obenj.

Demeter je odvrgl dleto in kladivo. Čemu bi tudi oblikoval, kar je že izoblikovano. Kamen ostane kamen — in objel je steber iz mesa in krvi.

SMEM PRISESTI?

Yellowstonski nacionalni park v ameriški državi Wyoming je eden najlepših, pa tudi največji na svetu, saj obsega približno 6000 kvadratnih kilometrov površine. Razteza se čez skalno gorovje, polno bistrih

voda, jezer in ribnikov. Amerikanci so sicer znani, da vsako prirodno lepoto »izboljšujejo« z raznimi arhitektonskimi dodatki, vendar je Yellowstonski park ostal neokrnjen. Tu je raj za živali, ki so jih stotletja tako neusmiljeno trebili v lovu za dragimi kožuh in mesom. Prirodoslovci so našli v tem parku okoli dve sto različnih vrst ptic. V gozdovih najdete medvede, jelene, ob rekah bobre, svizce, na travnatih pampah bizone, vode pa so prepolne rib.

Yellowstonski nacionalni park obišče čez poletje tudi po milijon in pol turistov, ki zbežijo z asfaltnih džungel v čisto prirodo. Loviti smejo le ribe, medtem ko drugim živalim ne sme nihče storiti ničesar žalega. Ker pa živali niso ljudje in ne izkoriščajo zaščite, večidel niso nevarne. Zgodi se vam lahko, da vas v taborišču obišče pravi pravcati medved, si vzame za spomin školko konzerviranega medu in se godrnja po poslovi.

Kosmatin, ki je na zgornji sliki, pa je verjetno kaj slišal o avtostopu, zato je ob cesti prijazno počakal avtomobilista in ga skozi odprto okno radovedno opazoval. Na žalost pa obraza avtomobilista ni zraven. -c.

Celjski tednik v vsako hišo

Vaški zvonik - svetilnik

Blizu Moskve so zajezili za hidroelektrarno veliko akumulacijsko jezero. Pod vodo je razsežna

pokrajina z večimi vasm. Novo jezero pa ni namenjeno samo proizvodnji električne energije, temveč je kot običajno postalo zanimiv turistični objekt, pripraven za vodne športe. Končno so v vodi tudi ribe. Nekdanji izraziti poljedelci, ki so se preselili na bregove novega jezera, so postali tudi ribiči. In zvonik njihove potopljene vasi jim služi za svetilnik in za orientacijo...

»čik« NAJ BO 2,5 CM DOLG

Švedske tobačne tovarne so priredile veliko anketo o škodljivosti nikotina. Sodelovale so vse švedske zdravstvene ustanove. Ugotovitev, ki so jih z anketo dobili so zanimive.

Pretežni del nikotina se nabira v ostanke cigarete. Zato naj kadilci ne kadijo cigarete do kraja. Pri normalni dolžini cigarete »čik« ne sme biti krajši od dva in pol centimetra. Ce pa je cigareta daljša pa vsaj tri centimetre. Z analizo cigaretnih ostankov so tudi ugotovili, da ni bistvenih razlik med slabšimi in boljšimi vrstami cigaret.

Švedi so šli še dalje. Na vseh švedskih cigaretah je odslej z jasno črto zaznamovano mesto od koder naprej je cigareta nevarna.

— Omara je tako nabito polna, da se mladi molji sploh niso naučili letati. —

— Nekateri ljudje v dveh urah »ostanejo« dlje kot drugi v nekaj dneh. —

V zgornjem toku po dolini Trente se Soča peni v razritem koritu. Zelenje se razpreza nad vrtoglavinami prepadi, od koder vas gluši truš razbesnele vode...

Kolektiv trgovskega podjetja »Vesna« je šel na izlet. Kam? Čez tri dežele v kraljestvo očaka Triglava, k izviru bistrih planinskih rek. Čez Stajersko, Kranjsko in Primorsko. V soboto po kosilu smo v aranžmanu celjske podružnice »Putnika« z obilico dobre volje zdrsnili po belih cestah.

Tuhinjski dolini jemlje slaba cesta polovico njenih čarov. Od Kamnika do Skofje Loke je bila boljša in že smo ob poljanski Sori odkrivali nove lepote. V strmih zavojih se naša pot vzpenje po pobočjih Blegoša, potem spet navzdol, v Cerčno. Partizanska bolnišnica med prepadnimi skalami, nema priča bur-

Ob Soči in čez Vršič

BOLI KO POZNAS DOMOVINO, BOLI JO BOS LJUBIL

nih dogodkov med vojno, je s svojo skrivnostjo vtis, ki ga nihče ne bo pozabil...

Pokrajina ob Idrijci beži mimo. Peljemo se ob njeni bistri vodi do Mosta na Soči, kjer nas preseneti srečanje s hladno in bistro muzo goriškega slavčka Simona Gregorčiča. Prelestna barva »planinske hčere« je večna uganka izletnikom. Zeleno sinja za jezovi, prozorna kakor ribje oko na brzicah in bela kot mleko, kadar hrumi čez čeri in buta ob gladko izlizane stene.

Na desni se vzpenja v nebo ponosni Krn, na levi proti jugu razsežni Matajur in Breški Jalovec. Orjaki, ki od pradednin klubujejo burji, ob svojem vznožju in na pobočjih pa hranijo ljudi, ki so vzdržali vse viharje, tudi tistega, ki je divjal med Rimom in Berlinom...

Med Zago in Bovcem nas je zalotil mrak. Temni obrisi vrhov naokoli se dajo bolj slutiti kakor videti. Ce smo med vožnjo dali prednost očem in osebnim občutkom, so se zdaj razvezali jeziki, zasrbeli so nas podplati, pa tudi želodci so terjali svoj delež, ki spada k izletu.

Jutro je odgnilo zastor s prečudovitega pejzaža. Matterhornu podobni Svinjak se je zavrtal v sinje nebo. Z njim so tekmovali vsi drugi velikani v višino...

Zdaj smo v planinskem okolju. Pašniki, s škodljivimi pokrite hiše, zelena strma pobočja, tam zgoraj pa razrite stene in ožarjeni skalnati vrhovi.

Najprej smo zavili v dolino pod Mangrtom. Sredi soteske se nam postavi po robu stara avstrijska trdnjava. Tam blizu je polje s kamnitimi in železnimi znamenji. Grobovi. Bunkerji v skalah. Zaklonišča za topovske baterije, mitraljezka gnezda, opazovalnice. Sledovi vojn, sledovi preprirov za meje, ki so bile

krivične in nenaravne. Cena za poteze za zeleno mizo so grobovi... Nazaj k Soči in ob njej v dolino Trente. Soča se je zagrizla v globok kanjon. Spenila se je in razbesnela ob vznožju novih utrd in bunkerjev. Potem se spet prikaže, da bi idiličnemu kotu doline, ki nad njim kipi v nebo Triglav, dala svoj delež lepote.

Avtobus nas pripelje čisto pod izvir. Pet minut planinstva in že ste tam, kjer Soča v skalni razpoki nabira svoje snežne vode.

Sonce žge. Kamenje je razgreto. Kopanje? Br... Poskusite, ko pridete tja!

Najlepi in najrazburljivejši del poti. V ostrih zavojih mimo spomenika pisatelju in planincu Kugyju

hrope stroj v višino 1619 metrov. Pri Rjavčevem domu počitek. Najbolj ga je potreben motor. Potem navzdol, ob stenah Skrlatice. Kranjska gora, Martuljk, Jesenice, ki skalijo Savo Dolinko v kalužo. Neizogibna okvara, potem pa naprej do Bleda. Tu ni prostora. Bolj gomaži kakor v času, ko je Crtomir bil boj krvavi na bregu jezera. Tu si čez Julijske podajata roke velika Simončič in Prešeren s svojjo domoljubno poezijo. Zal smo se peljali ob Vrbi mimo.

Preveč vtisov za nepolna dva dni, premalo časa, da bi videli vse. Toda tudi to kar smo videli, je bilo več kakor smo pričakovali. Seveda kdor ima oči in srce na pravem mestu. Kajti spoznaj domovino — že bolj jo boš ljubil! —ček.

Ledenomzrla je Soča pod izviro. Ce stopite vanjo vas zaboli do kosti. Torej prijetno kopanje dekleta...